

СПРАВКА

за отразяване на получените предложения при обществените консултации на законопроект за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари

Участник в обществената консултация	Предложение / Мнение	Приема/не приема предложението / мнението	Мотиви
Българска стопанска камара (БСК)	<p>БСК категорично възразява срещу изменението в § 2 от законопроекта, с което е включен нов чл. 9б, ал. 1, т. 2, посочващ като задължено по закона лице, физическо лице, което не е било член на управителен или контролен орган, или неограничено отговорен съдружник в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност или в прекратено поради несъстоятелност <i>през последните пет години</i>, предхождащи датата на решението за обявяване на несъстоятелността, ако са останали неудовлетворени кредитори.</p> <p>Текстът е в грубо противоречие с принципите на необходимост, обосновааност, предвидимост, съгласуваност, пропорционалност и стабилност.</p> <p>Основният закон, който определя условията за осъществяване на стопанска дейност, статута на търговците и въпросите, свързани с тяхното управление, е Търговският закон. От влизането му в сила през 1991 г. до настоящия момент ограниченията да се изпълняват функции на управители и членове на управителни органи на търговци и търговски дружества по чл. 21,</p>	Приема се.	Предложението е отразено

	<p>ал. 3 ТЗ, чл. 57, т. 4 ТЗ, чл. 141, ал. 8 ТЗ, чл. 234, ал. 2, т. 1 ТЗ са за лица, които са осъществявали такива функции в дружество, прекратено поради несъстоятелност <i>през последните две години</i>, предхождащи датата на решението за обявяване на несъстоятелността, ако са останали неудовлетворени кредитори. Предложеното изменение, с което този срок се увеличава повече от два пъти за лицата, осъществяващи дейности по чл. 4 т. 15, 16 и 18 от ЗМИП, не се основава на анализ и констатации за неефективност на действащите в ТЗ норми.</p> <p>Двугодишният срок по ТЗ въвежда необорима презумпция за причинна връзка между лошо управление и изпадането в несъстоятелност на търговско дружество. Докато срокът от две години е приемлив и разумен, то петгодишният срок е прекалено дълъг период за презюмиране на неуспешен мениджмънт. Той би могъл да бъде относим за повече от един неограничено отговорен съдружник или управител.</p> <p>Създаването на втори, паралелен режим за упражняване на определен вид търговска и управленска дейност, различен от установения в ТЗ, е напълно неоправдано. ЗМИП има съвършено различни цели, а именно да определи мерките за превенция на използването на финансовата система за изпирането на пари, както и организацията и контрола по тяхното изпълнение. Създаването на специални, значително завишени изисквания към задължените по ЗМИП лица е непропорционално с оглед целта на закона и</p>		
--	---	--	--

	<p>необходимостта от защита на икономическите интереси на работодателите.</p> <p>Такова законодателно решение няма и не се предвижда в европейското законодателство.</p> <p>Мярката е изключително рестриктивна по отношение на предприемачите и е лош сигнал към потенциални инвеститори. Приемането ѝ може да засили недоверието към законодателството и да се отрази неблагоприятно на бизнес средата.</p> <p>Настоява в § 2 чл. 9б, ал. 1, т. 2 в глава първа, раздел II-ри от проекта на Закон за изменение и допълнение на ЗМИП да бъде синхронизиран с аналогичните текстове в Търговския закон.</p>		
<p>Асоциация на българските застрахователи (АБЗ)</p>	<p>1. По предложението за нов чл. 63а</p> <p>На първо място възразява срещу предлагания с § 11 от законопроекта за ЗИД на ЗМИП нов чл. 63а, съгласно който:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лицата по чл. 4 от ЗМИП следва да уведомяват Агенцията по вписванията, когато установят несъответствие между събраните от тях данни за действителните собственици на дадено лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1 от ЗМИП и вписаните в съответния регистър данни за действителните собственици на същото, както и да приложат към уведомлението всички налични документи, относими към несъответствието; - Агенцията по вписванията извършва 	<p>Не се приема.</p>	<p>Предлаганият механизъм има за цел да изпълни задължение на България за транспониране на чл. 30, пара. 4 и член 31, пара. 5 от Директивата за мерките срещу изпиране на пари и отговаряне на идентифицирани несъответствия от страна на ЕК, които предвиждат изрично изискване за задължените субекти, а за компетентните органи – ако е целесъобразно и до степента, до която това изискване не засяга ненужно техните функции – да съобщават за несъответствия между информацията за действителния собственик, налична в централните регистри и информацията за действителния собственик, с която те разполагат.</p>

	<p>вписване в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ) относно наличие на уведомление за несъответствие по партидата на съответното юридическо лице и изпраща писмено уведомление на адреса на управление на юридическото лице за необходимостта да заяви за вписване промяна във вписани обстоятелства относно неговия действителен собственик или да представи документи, установяващи съществуването на вече вписаните за това обстоятелства.</p> <p>Така предлаганата нова разпоредба на чл. 63а оценява като непропорционално натоварваща административно лицата по чл. 4 от ЗМИП, с потенциал да им създаде редица непредвидими и трудно оценими проблеми. Респективно счита, че чрез тази разпоредба се вменяват нетипични задължения за тези лица, включващи на практика надзорни функции по отношение на съответствието на съдържанието на публичен регистър – при това със задължение да заявяват за вписване обстоятелства (респ. съмненията си във връзка с вече вписани обстоятелства) по партидите на други юридически лица.</p> <p>Логичното, уместно и приемливо задължение на лицата по чл. 4 от ЗМИП е сега</p>		<p>В този смисъл е необосновано изразеното становище за „прехвърляне” на задължения или непропорционално натоварване на лицата по чл. 4 от ЗМИП. Следва да се отбележи, че задължението по чл. 63а на лицата по чл. 4 от ЗМИП не е за установяване на нарушение, нито за упражняване на надзорни или контролни функции, а единствено за уведомяване за установено несъответствие в рамките на комплексната проверка на клиента, каквото задължение лицата по чл. 4 от ЗМИП имат и към момента съгласно действащия чл. 63, ал. 11 от ЗМИП. С въведената редакция в ЗИД на ЗМИП се отменя тази алинея и се прецизира обхвата на задължението и неговия адресат, като се осигурява бързина на процедурата, каквато е препоръката на ЕК.</p> <p>Компетентният държавен орган (в случая АВп) прави вписване в съответния регистър единствено при наличие на документи, от които е видимо несъответствието, и извършва последващи действия в рамките на своята компетентност.</p> <p>Изключването на лицата по чл. 4 от обхвата на задължението за уведомяване за констатирани несъответствия би било в</p>
--	---	--	---

	<p>съществуващото такова, а именно: да проверяват събраните от тях данни за техни клиенти спрямо тези, налични в публичните регистри и на база на резултатите от тази своя проверка да вземат своите управленски и други решения по отношение на клиентите, с които са или влизат в отношения;</p> <p>съгласно сега съществуващото задължение по ал. 11 на чл. 63 от ЗМИП да предоставят информация на дирекция „ФР“ на ДАНС, когато установят данни за нарушение по чл. 62, ал. 1 – 5 от ЗМИП, извършено от техен клиент – лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1.</p> <p>В тази връзка счита, че на лицата по чл. 4, особено ако са частни лица и не са между органите и администрациите, посочени в предлаганата нова ал. 11 на чл. 63 (сегашна ал. 10 на чл. 63), нито би могло, нито би следвало да бъдат вменявани контролни/надзорни функции по отношение на съдържанието на публични регистри, в т.ч. на ТРРЮЛНЦ при Агенцията по вписванията.</p> <p>Такива частни субекти нито би трябвало, нито биха могли да упражняват такъв вид контрол върху публични регистри, респективно да играят напълно непропорционалната, несъответстваща спрямо техния статут и потенциално силно затруднителна за тях във всякакъв аспект роля на пряк коректор на съдържанието на публични регистри, в т.ч. на ТРРЮЛНЦ - при това при толкова неясен и определено спорен механизъм, като уреденият в предлагания нов чл. 63а по отношение на т.нар. в него „уведомления за несъответствие“.</p>		противоречие с посочените текстове на Директива (ЕС) 2015/849.
--	---	--	--

	<p>В тази връзка следва да се изтъкне изрично, че препоръките относно увеличаване на контролните механизми по отношение на информацията за действителните собственици в публичните регистри, отправени в Доклада на MONEYVAL за България, основно са насочени към компетентните органи, институции и администрации в Република България.</p> <p>Предвид това не би било редно, а и не би следвало изпълнението на тези препоръки просто да се прехвърли на лицата по чл. 4 от ЗМИП - при това чрез непрецизната регламентация на едно толкова непропорционално и неуместно задължение, уредено чрез спорна като нормативна логика, механизъм и последици административна процедура.</p> <p>Принципното предложение е този нов чл. 63а да отпадне изцяло от законопроекта – като непропорционален, неуместен и принципно неправилен.</p> <p>Ако се реши, че посоченото не може да стане, то предлага като алтернатива компромисното предложение, което от АБЗ разработихме след работна среща по темата с Министерство на финансите и ДАНС.</p> <p>Счита, че чрез това алтернативно предложение биха могли да бъдат изпълнени препоръките на Доклада на MONEYVAL, като едновременно с това се избегне принципно неправилното пряко заявяване за вписване на обстоятелства по чужди партии в ТРРЮЛНЦ при това въз основа на неразследвани/непроверени</p>		
--	---	--	--

	<p>съмнения на служители на други лица по чл. 4 от ЗМИП.</p> <p>Забележка: Предложеният в законопроекта текст на нов чл. 63а остава неясен и по отношение на това каква отговорност заявителите по уведомленията към АВп ще носят, ако уведомлението за несъответствие, което заявят за вписване или отбелязване по чужда партия на друго ЮЛ (на база своя преценка и без възможност да разследват адекватно), доведе до вреди за съответното ЮЛ – без в действителност несъответствието да е било налице, а само да е имало съмнение за такова у някой служител на лице по чл. 4.</p> <p>Остава също и въпросът, ако такава отговорност за вреди бъде (евентуално) изключена по отношение на такива уведомления, дали пък няма да се създаде риск от злоупотреби от страна на частните лица по чл. 4 – тоест да започнат да заявяват за вписване уведомления, но само за да се увреди и/или уязви съответното ЮЛ, като се създадат неоснователни съмнения за него – чрез „вписани“ такива злонамерени, недоказани и дори изобщо неразследвани от компетентен орган уведомления.</p> <p>Алтернативното ни и компромисно предложение е следното:</p> <p>Да не се отменя досегашната ал. 11 на чл. 63, чието отпадане е предвидено с §10, т. 7 от законопроекта и съобразно която:</p> <p><i>„Лицата по чл. 4 предоставят информация на дирекция „ФР“ на Държавна агенция</i></p>		
--	---	--	--

	<p><i>„Национална сигурност“, когато при изпълнение на задълженията си по този раздел установят данни за нарушение по ал. 1 – 5, извършено от клиент, който е лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1.“</i></p> <p>С оглед въвеждането на нова ал. 5 и произтичащата от това промяна в номерацията на следващите алинеи, досегашната ал. 11 да стане ал. 12.</p> <p>От предлагания с § 11 от проекта на ЗИД на ЗМИП текст на нов чл. 63а да отпаднат думите <i>„Лицата по чл. 4“</i>, като те отпаднат от първото и второто изречение на предлаганата негова ал. 1. Съответно ал. 1 на предлагания нов чл. 63а да придобие следната редакция:</p> <p><i>„чл. 63а. (1) Органите и администрациите по чл. 63, ал. 11 уведомяват Агенцията по вписванията, когато при изпълнение на задълженията си установят несъответствие между събраните от тях данни за действителните собственици на дадено лице, което е лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1, и вписаните в съответния регистър данни за действителните собственици на същото. Органите и администрациите по чл. 63, ал. 11 прилагат към уведомлението всички налични документи, относими към установеното несъответствие. Уведомяването се извършва в срок до четиринадесет дни от установяване</i></p>		
--	--	--	--

	<p><i>на несъответствието“.</i></p> <p>В съответствие с предложеното по-горе, думите „<i>Лицата по чл. 4</i>“ да отпаднат и от ал. 3 и ал. 6 на новия чл. 63а, където също се споменават.</p> <p>По този начин за задължените да прилагат мерките оп ЗМИП частни лица по чл. 4 ще остане задължението по досегашната ал. 11 (нова ал. 12) да предоставят информация на ДАНС при установено от тях несъответствие на действителния собственик. Съответно, ако/когато ДАНС получи такава информация от лице по чл. 4 и го прецени за основателно и/или поне за достатъчно обосновано (като компетентна професионална администрация по ЗМИП) – ще има възможност да подаде към АВп и Търговския регистър уведомление за несъответствието по новия чл. 63а (<i>от които думите „лицата по чл. 4“ ще са отпаднали, но ще са останали администрациите по досегашната ал. 10, която ще е нова ал. 11</i>).</p> <p>По този начин между установилото несъответствие частно лице и другото ЮЛ (по партидата на което ще се вписват уведомленията в ТРРЮЛНЦ) ще съществува подходящ и компетентен административен филтър (в лицето на ДАНС), който ще може компетентно да прецени доколко е основателно уведомлението и да го заяви за вписване – но вече по своя инициатива, въз основа на осъществена от него проверка по същество (а не само „от външна страна“, каквато реално би могла да направи АВп,</p>		
--	--	--	--

	<p>защото не разполага с подходяща експертиза и компетентност за целта).</p> <p>Счита, че това би било приемливо решение на въпроса – така задължението за уведомяване ще остане за лицата по чл. 4, но то ще остане към ДАНС (както досега), а ДАНС ще го заявява за вписване към ТРРЮЛНЦ (ако прецени за основателно).</p> <p>Така ще се избегне и недопустимото противоречие с общия принцип, че частно лице не би следвало да може да заявява пряко за вписване, по своя преценка, усмотрение или съмнение, обстоятелства по партии на друго частно лице в ТРРЮЛНЦ.</p>		
	<p>2. По чл. 101, точка 13 и точка 14 от ЗМИП</p> <p>Възразява срещу предложените промени в чл. 101, точка 13 и точка 14 от ЗИД на ЗМИП, тъй като те регламентират допълнителни задължения за лицата по чл. 4 за включване във Вътрешните правила по ЗМИП на политики и процедури за проверка при наемане и текуща оценка на служителите в специализираната служба, както и политики и процедури за проверка при наемане и текуща оценка на останалите служители.</p> <p>В мотивите към предложеният законопроект за ЗИД на ЗМИП тази конкретна промяна не е аргументирана, предвид което остава необосновано и неясно какво налага въвеждането на това допълнително задължение и каква би била реалната полза от него.</p> <p>В тази връзка следва да се отбележи, че видно от Националната оценка на риска (НОР) и</p>	<p>Приема се частично.</p>	<p>Предложената редакция на т. 14 от чл. 101, ал. 2 от ЗМИП е отразена.</p> <p>Другите предложения не са свързани с конкретните текстове от проекта на ЗИД на ЗМИП. Предстои изготвяне на цялостен преглед на правилата за мерките срещу изпиране на пари и срещу финансиране на тероризма, когато предложението ще бъде обсъдено.</p>

	<p>Доклада за България на MONEYVAL, животозастрахователният сектор е оценен като нискорисков и с добри познания относно мерките срещу изпиране на пари. Счита, че това създава основание изискванията към субектите от този нискорисков сектор да бъдат намалени, а не да бъдат непропорционално увеличавани, при това с толкова затруднителни в административно и финансово отношение нови и допълнителни изисквания.</p> <p>Застрахователните дружества понастоящем нямат ресурси да извършват въпросните проверки при наемане и текуща оценка, както на служителите в специализираната служба, така и на всички останали служители в тях. Съответно, в т.ч. с оглед констатациите за нисък риск от изпиране на пари в сектора, те не би следвало да бъдат непропорционално и ненужно ангажирани да създават такива допълнителни ресурси - това ще представлява за тях сериозна допълнителна административна и финансова тежест, при неизяснена принадлежна стойност/полза по отношение на редуцирането на риска от изпиране на пари в сектора.</p> <p>В тази връзка счита, че посочените промени в чл. 101, точка 13 и точка 14 от ЗИД на ЗМИП или не следва да бъдат приемани, или че поне би трябвало и би било пропорционално и разумно от тяхното приложно поле да бъдат изведени лицата по чл. 4, т. 5 от ЗМИП, в т.ч. животозастрахователите, доколкото видно от НОР и Доклада за България на MONEYVAL дейността им представлява категорично нисък</p>		
--	---	--	--

	<p>риск по отношение на изпирането на пари и в нея не са констатирани съществени проблеми. Ако това не се приеме, то счита за необходимо поне предлаганият с § 16, т. 3 от законопроекта текст за изменение на чл. 101, ал. 2, т. 14 да се допълни, като след думите „останалите служители“ се добавят думите:</p> <p><i>„...чиито служебни задължения, по преценка на лицето по чл. 4 (или ръководителя на специализираната служба по чл. 106), биха могли да имат отношение към контрола и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма.“</i></p> <p>Приема, че идеята на текста за обученията и текущите проверки на „останалите“ служители (съгласно новия текст на т. 14) е лицето по чл. 4 само да преценява (съобразно вътрешната си политика и преценка) за кои служители се налага провеждане на обучение по противодействие на пране на пари – логично е това да се отнася само за тези от тях, чиято дейност в предприятието реално е свързана с такъв риск. Съответно, лицето по чл. 4 (или ръководителя на специализираната служба) следва да има изрична нормативна възможност по своя преценка да изключи от обучение някои категории служители, които видимо нямат и не биха могли да имат отношение към мерките по ЗМИП (напр. шофьори, чистачи, секретари и др. подобни).</p>		
	<p>3. По чл. 30, ал. 1, точка 1 от ЗМИП</p> <p>Във връзка с НОР и констатациите в Доклада за България на MONEYVAL за нисък риск и добри познания в животозастрахователния</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Направеното предложение не е свързано с конкретните текстове от проекта на ЗИД на ЗМИП. Предстои изготвяне на цялостен преглед на правилата за мерките</p>

	<p>сектор относно мерките срещу изпиране на пари, поддържа предходно предложение да се въведат промени и допълнения в приложимия ЗМИП, съгласно които някои видове застраховки „Живот“, при които липсва риск от изпиране на пари или той е минимален, изрично да бъдат изключени от обхвата на Закона за мерките срещу изпирането на пари, в това число:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Груповите и индивидуални застраховки „Живот“ на кредитополучатели, тъй като те служат за обезпечаване на задължения от физически и юридически лица към финансиралите ги институции и по тях застрахованите лица не са ползватели (бенефициери) на застрахователната сума при настъпване на застрахователно събитие и тези договори не предвиждат изплащането на суми при преживяване или откуп на премия. ✓ Груповите и индивидуалните рисков застраховки „Живот“, които не съдържат спестовен елемент и не предоставят възможност за откуп на премията. Тези застраховки не предвиждат сума за получаване от ползващото се физическо или юридическо лице при преживяване на срока на договора или откуп на премията, което са теоретичните предпоставки за изпиране на пари. При тези договори отговорността на Застрахователя е единствено при смърт, трайно увреждане или друго събитие с чисто рисков характер, което по дефиниция изключва риска от изпиране на пари. 		<p>срещу изпиране на пари и срещу финансиране на тероризма, когато предложението ще бъде обсъдено.</p>
--	---	--	--

✓ Груповите спестовни застраховки „Живот“, които не предоставят възможност за откуп на премията – това са застраховки, сключени от работодател за неговите служители, като в тези случаи единствено застраховащият (работодателят) има активни правомощия да променя ползващото лице, да внася допълнителни суми или да заяви изплащането на застрахователна сума при преживяването на определен срок от застрахованите лица. Предвид това, застрахованите лица по договора не могат да ползват права, които да породят риск от изпирането на пари по тези договори.

Счита, че изключването на мерките по ЗМИП на посочените видове застраховки би бил в съответствие с параграф 57 от Насоките на FATF за базирания на риска подход в животозастрахователния сектор.

На аргумента, че мерките по ЗМИП касаят видове лица и видове дейности, като отделни продукти не могат да бъдат изключвани от тях, отправяме алтернативното предложение да се опрости проверката за застрахователните договори за застраховка „Живот“, които нямат спестовен или инвестиционен елемент и по които няма клауза или възможност за предварително изкупуване (откуп), предвид което не поражда никакъв риск от пране на пари.

В тази връзка предлага чл. 30, ал. 1, т. 1 от сега действащия ЗМИП да се допълни с думите:

	<p><i>„както и животозастрахователни договори, които нямат спестовен или инвестиционен елемент и по които няма клауза или възможност за предварително изкупуване (откуп), независимо от размера на периодичните премии или вноски.“</i></p> <p>Тоест, ако се прецени, че такива договори не могат да се изключат като продукти от мерките по ЗМИП, то за тях да остане само опростената проверка по ЗМИП, защото при тях не само няма риск, но няма дори възможност за пране на пари.</p>		
	<p>4. По чл. 17, ал. 3 от ЗМИП</p> <p>Да отпадне или да се прецизира чл. 17, ал. 3 от сега действащия ЗМИП, тъй като тази разпоредба е неприложима на практика за застрахователните дружества.</p> <p>В тази връзка посочва, че много от разпоредбите на Кодекса за застраховането (КЗ) не допускат прекратяване на застрахователни договори или пък го допускат, но при много специални условия и предпоставки, изрично регламентирани в КЗ за различните видове застрахователни договори.</p> <p>Предвид това изискването за прекратяване на договори, произтичащо от чл. 17, ал. 3 на ЗМИП, се явява неприложимо, проблемно и спорно, когато се отнася до застрахователни договори.</p> <p>По тази причина счита, че разпоредбата на чл. 17, ал. 3 би могло и би следвало да е приложима, само ако и доколкото не противоречи на КЗ.</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>Направеното предложение не е свързано с конкретните текстове от проекта на ЗИД на ЗМИП. Предстои изготвяне на цялостен преглед на правилата за мерките срещу изпиране на пари и срещу финансиране на тероризма, когато предложението ще бъде обсъдено.</p>

	<p>Предвид предложеното предлага сегашната ал. 3 на чл. 17 от ЗМИП да се допълни с ново изречение със следния (или в подобен смисъл) текст:</p> <p><i>„За застрахователни договори посоченото се прилага само ако и доколкото е допустимо, съгласно разпоредбите на Кодекса за застраховането.“</i></p> <p>Счита, че посочената добавка е необходима, за да съответстват приложимите мерки с изискванията на КЗ. В противен случай ще остане досегашната уредба, създаваща проблемно и подлежащо на сложно тълкуване противоречие между два закона – КЗ и ЗМИП – всеки от които в някакво отношение се явява специален спрямо другия.</p>		
--	--	--	--

<p>Висш адвокатски съвет</p>	<p>1. По § 2 от ЗИД и новия чл. 9б, ал. 1, т. 2 от ЗМИП</p> <p>Съгласно предвидената новела физическо лице по чл. 4, т. 15, 16 или 18, както и прокурист, управител, член на управителен или контролен орган, или действителен собственик на лице по чл. 4, т. 15, 16 и 18, може да бъде лице, което не е било член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори. Така предложеното допълнително изискване за предоставяне на правни консултации по занятие влиза в грубо противоречие със Закона за адвокатурата, където са уредени предпоставките за упражняване на адвокатската професия. Оттук и едва ли е допустимо допълнителни такива изисквания да бъдат въведени със закон, насочен към борба с изпирането на парични средства.</p> <p>Отделно от това предложената формулировка колидира и с текстове на Търговския закон, който се явява основният закон, регулиращ отношенията във връзка с осъществяване на стопанска дейност. От влизането в сила на ТЗ през 1991 г. до настоящия момент ограниченията да се изпълняват функции на управители и членове на управителни органи на търговци и търговски дружества по чл. 21, ал. 3 ТЗ, чл. 57, т. 4 ТЗ, чл. 141, ал. 8 ТЗ, чл. 234, ал.2, т.1 ТЗ за лица, които са осъществявали</p>	<p>Приема се частично.</p>	<p>Текстът на чл. 9б, ал. 1, т. 2 е редактиран в съответствие с ТЗ.</p> <p>Следва да се посочи, че разпоредбата на чл. 9б по същество не е ново изискване, а замества и прецизира действащата разпоредба на чл. 105 от ЗМИП, която със ЗИД на ЗМИП бива отменена. Изискванията на чл. 9б се въвеждат от една страна с цел пълно съответствие с разпоредбата на чл. 47 от Директива 2015/849, а от друга страна в изпълнение на изрични ангажименти, заложиени в Плана за действие с мерки за адресиране на последващите ангажименти на Република България след присъединяването към Валутния механизъм II (ERM II).</p> <p>Видно от предложената редакция на новия чл. 9б, ал. 1 от ЗИД на ЗМИП в обхвата му попада много по-широк кръг лица от адвокатите, като същевременно не всички адвокати извършват по занятие дейностите по чл. 4, т. 15, 16 и 18. Доколкото дейността по предоставяне на правни консултации не е прерогатив изключително на лицата, вписани като адвокати, няма пречка да бъдат въведени изисквания за извършването ѝ в специален закон, още повече закон, регулиращ значима за обществения ред</p>
-------------------------------------	--	----------------------------	--

	<p>такива функции в дружество, прекратено поради несъстоятелност са ограничени до един разумен срок от две години, зад който прозира житейската презумпция, че е налице причинна връзка между лошо управление и изпадането в несъстоятелност на търговско дружество. При това положение въведеното в ЗМИП увеличение над 2 пъти на предвидения в ТЗ срок за физическите лица, които извършват дейностите по чл. чл. 4, т. 15, 16 или 18, както и прокурист, управител, член на управителен или контролен орган, или действителен собственик на лице по чл. 4, т. 15, 16 и 18, се явява непропорционално и неоправдано рестриктивно. Оттук и създаването на един паралелен режим между ЗМИП, от една страна, и изискванията на ТЗ и на ЗАДВ за упражняване на определени дейности, включително дейност по реализиране на юридическа консултация, каквато осъществяват адвокатите като задължени субекти по чл. 4, т. 15 ЗМИП се явява напълно неоправдано. Също така въведеното ограничение е по-скоро непропорционално с оглед целта на ЗМИП, а именно да определи мерките за превенция на използването на финансовата система за изпирането на пари, както и организацията и контрола по тяхното изпълнение. Създаването на специални, значително завишени изисквания към задължените по ЗМИП лица едва ли би съдействало за създаването на по-висока гаранция за добро управление на лицата, извършващи дейностите по чл. 4, т. 15, 16 и 18 от ЗМИП, както и от членовете на</p>		<p>материя, каквато са мерките срещу изпирането на пари.</p> <p>Редакцията предоставя достатъчно гъвкавост на лицата по чл. 4 да посочат във вътрешните си правила конкретните критерии, документи и процеси, въз основа на които ще се извършват изискуемите проверки. Преценката по чл. 9б, ал. 1, т. 5 от ЗИД на ЗМИП следва да се извършва от същото лице или група лица, отговорни за събирането на документите и проверката на обстоятелствата по чл. 9б, ал. 1, т. 1 – 4, в зависимост от структурата и организацията на съответното задължено лице.</p>
--	--	--	---

техните управителни и контролни органи.
2. По § 2 от ЗИД и новия чл. 96, ал. 1, т. 5 от ЗМИП

В новия чл. 96, ал. 1 се въвеждат изисквания към физическите лица по чл. 4, т. 15, 16 или 18, както и прокурист, управител, член на управителен или контролен орган, или действителен собственик на лице по чл. 4, т. 15, 16 и 18, като в т. 5 е уредено изискване по отношение на съответното лице „въз основа на събраните за него данни не дава основание за съмнение относно неговата надеждност и пригодност“. Това изискване е формулирано крайно непрецизно и бланкетно, като не позволява да се извърши преценка нито по отношение на това кой орган е компетентен да извършва подобна преценка, нито какви са критериите за надеждност. Още по-смущаващо е приложението на подобно изискване към адвокатите, които, като лица, даващи правни консултации, са задължени субекти по смисъла на чл. 4, т. 15 ЗМИП, доколкото подобно изискване за придобиването на адвокатска правоспособност и за упражняването на адвокатската професия Закона за адвокатурата не поставя. При това положение въвеждането на подобни рестриктивни критерии със закон, който няма отношение към адвокатската професия, създава по недопустим начин ограничения към упражняването на една свободна професия и застрашава независимостта на адвокатурата. Счита, че в случая по погрешен начин биват „изпълнени“

	<p>твърдени ангажименти, които е поела Република България след присъединяването към Валутния механизъм II (ERM II), а именно да въведе адекватни процедури за проверка на служителите ангажирани в предоставянето на услуги по дружествено управление (напр. счетоводители, данъчни съветници). В хипотезата на правна консултация, предоставена от адвокат, не възниква трудово или служебно правоотношение във връзка с осъществяване на дружествено управление, което да предполага осъществяване на подобен надзор и преценка за „надеждност и пригодност“ на адвоката.</p>		
--	---	--	--

	<p>3. По § 3 от ЗИД и новата т. 5 в чл. 11, ал. 1 от ЗМИП</p> <p>В чл. 11, ал. 1 се създава нова т. 5, която възлага допълнително задължение на задължените субекти по чл. 4 ЗМИП, в това число и на адвокатите, за извършване на комплексна проверка на техен клиент при извършване на случайна операция или сключване на случайна сделка, която представлява обмяна между виртуални валути и признати валути без златно покритие, на стойност, равна или надвишаваща левовата равностойност на 1000 евро или тяхната равностойност в друга валута. Така създадената формулировка е крайно неясна, взимайки предвид, че в нашето законодателство липсва дефиниция относно това кога е налице случайна сделка и случайна операция. Неслучайно в Насоки съгласно член 17 и член 18, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/849 относно комплексната проверка на клиента и факторите, които кредитните и финансовите институции следва да вземат предвид при оценката на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма, свързан с индивидуални делови взаимоотношения и случайни сделки („Насоки относно рисковите фактори, свързани с НП/ФТ“), за отмяна и замяна на Насоки JC/2017/37 се изтъква, че самите дружества са тези, които определят в своите политики и процедури кога е налице случайна сделка в контекста на индивидуалните делови отношения. На следващо място липсата на дефиниция</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Дефиницията за случайна сделка или случайна операция се съдържа в § 1, т. 19 от Допълнителните разпоредби на ЗМИП. Предложената редакция е в изпълнение на препоръка от Доклада на Комитета MONEYVAL.</p>
--	--	----------------------	--

	<p>относно понятието за случайна сделка, използвано в текста на предложената новела, и неопределеността на използваната словоформа поставя задължените субекти по чл. 4 ЗМИП, а в това число и адвокатите, в невъзможност да изпълнят вмененото им ново задължение, като част от така или иначе твърде обременителната комплексна оценка на клиента, която трябва да реализират.</p> <p>Освен това в обяснителния меморандум към предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма изрично се сочи, че от задължените субекти следва да не се изисква да прилагат мерки за комплексна проверка на клиенти, извършващи случайни или свързани сделки под определена стойност, освен при наличие на съмнение за изпиране на пари яли финансиране на тероризма. В подобен смисъл следва да бъде ревизирано и предложеното законов изменение на национално ниво.</p>		
	<p>4. § 6 от ЗИД и новата ал. 9 от чл. 53 ЗМИП</p> <p>По отношение на идентификацията на пълномощните на клиенти – физически лица е предвидена нова алинея, с която бива регламентирано задължението и пълномощниците да се идентифицират по същия ред, като клиентите — физически лица. В мотивите към законопроекта се сочи, че с предложената новела се цели да бъде гарантирано спазването на аналогично</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>Разпоредбата на чл. 53, ал. 9 е прецизирана.</p>

	<p>третиране както за пълномощниците на клиентите-физически лица, така и за пълномощниците на клиентите-юридически лица. Същевременно използването на техниката на препращането води до недоразумение, при което при идентификация на пълномощник/ законен представител следва да се събира информация за целта и характера на участието на лицето- пълномощник/законен представител в деловите взаимоотношения. Едно подобно правило по същество няма отношение към целената със ЗМИП превенция срещу изпирането на пари, доколкото пълномощник/законен представител действа от името и за сметка на клиента и не влиза в никакви делови отношения и в този смисъл, не може да представи данни за целта и характера на участието в деловите взаимоотношения в лично свое качество.</p>		
	<p>5. § 11 от ЗИД и новосъздаденият чл. 63а, ал. 1 от ЗМИП</p> <p>Съгласно предложената със ЗИД на ЗМИП новела на чл. 63а, ал. 1 лицата по чл. 4 и органите и администрациите по чл. 63, ал. 11 уведомяват Агенцията по вписванията, когато при изпълнение на задълженията си установят несъответствие между събраните от тях данни за действителните собственици на дадено лице, което е лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1, и вписаните в съответния регистър данни за действителните собственици на същото. Лицата по чл. 4 и органите и администрациите по чл. 63, ал. 11 прилагат към уведомлението</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Предлаганият механизъм има за цел да изпълни задължение на България за транспониране на чл. 30, пара. 4 и член 31, пара. 5 от Директивата за мерките срещу изпиране на пари и отговаряне на идентифицирани несъответствия от страна на ЕК, които предвиждат изрично изискване за задължените субекти, а за компетентните органи – ако е целесъобразно и до степента, до която това изискване не засяга ненужно техните функции – да съобщават за несъответствия между информацията за</p>

	<p>всички налични документи, относими към установеното несъответствие. Уведомяването се извършва в срок до четиринадесет дни от установяване на несъответствието.</p> <p>Така предвиденото допълнително задължение за информация, насочено към адвокатите, като задължени субекти по чл. 4, т. 15 ЗМИП има „непропорционален превес“ над конституционно защитени и гарантирани ценности и права, и по-специално независимостта на адвокатурата, гарантирана в чл. 134 от Конституцията, правото на защита и доверителните отношения между адвокат и клиент. Същото се явява и в открито противоречие с нормата на чл. 30, ал. 5 от Конституцията, с която се гарантира, че всеки има право да се среща насаме с лицето, което го защитава и тайната на техните съобщения е неприкосновена. Оттук може да се направи извод, че правната консултация следва да остане в обхвата на задължението за спазване на професионална тайна, освен когато упражняващото юридическа дейност лице взема участие в дейностите по изпиране на пари или финансиране на тероризма, правната консултация се дава за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма или упражняващото юридическа дейност лице знае, че клиентът търси юридически съвет за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма.“ Прецизното тълкуване на чл. 2, § 3, б. „б“ от Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 година за предотвратяване използването</p>		<p>действителния собственик, налична в централните регистри и информацията за действителния собственик, с която те разполагат.</p> <p>В този смисъл е необосновано изразеното становище за „прехвърляне“ на задължения или непропорционално натоварване на лицата по чл. 4 от ЗМИП. Следва да се отбележи, че задължението по чл. 63а на лицата по чл. 4 от ЗМИП не е за установяване на нарушение, нито за упражняване на надзорни или контролни функции, а единствено за уведомяване за установено несъответствие в рамките на комплексната проверка на клиента, каквото задължение лицата по чл. 4 от ЗМИП, вкл. адвокатите, имат и към момента съгласно действащия чл. 63, ал. 11 от ЗМИП. С въведената редакция в ЗИД на ЗМИП се отменя тази алинея и се прецизира обхвата на задължението и неговия адресат, като се осигурява бързина на процедурата, каквато е препоръката на ЕК. Изключването на лицата по чл. 4 от обхвата на задължението за уведомяване за констатирани несъответствия би било в противоречие с посочените текстове на Директива (ЕС) 2015/849.</p>
--	--	--	---

	<p>на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 348/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията в синхрон с посоченото съображение води до извода, че адвокатите са изключени от списъка на задължените лица, освен когато самите те участват в дейността по изпирането на пари или финансирането на тероризма. Следва да се подчертае, че такова участие трябва да е пряко, а не да се извежда от извършването на обичайни действия, свързани с упражняването на адвокатската професия. Но дори и при пряко участие, задължението им за докладване е в състояние да влезе в колизия с друг основен принцип на наказателното право, че никой не може да бъде задължен да уличи себе си в престъпление. От своя страна, извършването от тях на дейност, непосочена в чл. 24 от ЗА и влизаща в обхвата на Директивата, е отделно, собствено основание за конкретното лице /било то и адвокат/, да спазва предвидените в Директивата и в ЗМИП мерки.</p> <p>Като допълнителен аргумент в тази насока може да бъде посочено обстоятелството, че в обяснителния меморандум към Предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма е предвидено освобождаване от</p>		
--	---	--	--

	<p>задължението за уведомяване за съмнителни сделки в полза на нотариусите, адвокатите и другите лица, упражняващи юридическа дейност на свободна практика, одиторите, външните счетоводители и данъчните консултанти, когато става дума за информацията, която последните получават от някой от своите клиенти, или по отношение на някой от своите клиенти, в процеса на удостоверяване на правното положение на своя клиент или при изпълнение на своите задачи при защитата или процесуалното представителство на този клиент в съдебно производство или във връзка с такова производство, включително предоставяне на съвети за завеждане или избягване на такова производство, независимо дали информацията е получена или придобита преди, по време или след съответното производство.</p> <p>Не на последно място българският законодател следва да отчита нуждата от прилагане на рестриктивните мерки на ЗМИП спрямо лицата, упражняващи юридическа дейност на свободна практика, когато същите участват във финансови или дружествени сделки, включително при предоставянето на данъчни консултации, когато е налице риск с услугите на тези лица, упражняващи юридическа дейност на свободна практика, само там, където наистина съществува риск да бъде злоупотребено с цел изпиране на средствата, придобити като облаги от престъпна дейност, или с цел финансиране на тероризма. Следва обаче да се предвидят освобождавания от всяко</p>		
--	---	--	--

	<p>задължение за предаване на информация, получена преди, по време на или след съдебно производство, или в процеса на удостоверяване на правното положение на клиент, което следва да бъде обхванато от адвокатската тайна. Следователно правните консултации следва да останат в обхвата на задължението за запазване на професионална тайна, освен когато упражняващото юридическа дейност лице взема участие в дейностите по изпиране на пари или финансиране на тероризма, когато правните консултации се дават за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма или когато упражняващото юридическа дейност лице знае, че клиентът търси правен съвет за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма. В същия смисъл съображения се съдържат и в съображенията към вече споменатото Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма.</p> <p>И още нещо - подобно на съображение 9 от Директива (ЕС) 2015/849 е и съображение 17 от отменената вече Директива 2001/97/0 на Европейския парламент и на Съвета от 4 декември 2001 година за изменение на Директива 91/308/ЕИО на Съвета относно превенцията на използването на финансовата система за целите на прането на пари, което гласи: „...когато обаче независими членове на професии, предоставящи юридически съвети,</p>		
--	---	--	--

	<p>които са законно признати и контролирани, като адвокати, оценяват правното положение на даден клиент или представляват даден клиент в съдебно производство, не би било подходящо директивата да наложи на тези юристи задължението да съобщават по отношение на тези дейности за подозрения за пране на пари. Трябва да съществуват изключения от всяко задължение да се докладва информация, получена било преди, по време на, или след съдебно производство, или в процеса на оценяване правното положение на даден клиент. Следователно правната консултация остава подчинена на задължението за професионална тайна, освен ако юридическият съветник взема участие в дейностите по пране на пари, ако правната консултация се дава за целите на прането на пари или ако адвокатът знае, че клиентът търси юридически съвет за целите на прането на пари.“ Това съображение следва да е приложимо и в настоящия случай, но същото е отразено от националния законодател по един крайно неподходящ начин, а именно чрез предвиждане в предложената новела на чл. 63а, ал. 3 анонимност на лицето по чл. 4 или на органите и администрациите по чл. 63, ал. 11 и на техните служители, извършили уведомяването по ал. 1. Подобна анонимност по никакъв начин не способства за ненарушаването на чл. 45 от Закона за адвокатурата, според който адвокатът, както и адвокатът от Европейския съюз е длъжен да пази тайната на своя клиент без ограничение</p>		
--	---	--	--

във времето и няма право като свидетел да разкрива обстоятелства, които са му били поверени в качеството му на адвокат от негов клиент или от друг адвокат относно клиент. С предвиденото ново правило в ЗИД ЗМИП на чл. 63а, ал. 1 се създава колизия на права, при която правото на защита отстъпва необосновано до степен, до която или е дерогирано или лицата, които са призвани да го осъществяват — адвокатите, са в постоянно състояние на неизпълнение на задължение по реда на ЗМИП, в случаите, в които не докладват свои клиента. По тази причина подобен текст няма място за предложението за законопроект.

И не на последно място — едва ли може да се приеме, че изобщо подобно задължение за информация и за следене за несъответствия следва да бъде вменявано на лице по чл. 4 ЗМИП, в това число и на адвокат. Не може да бъде вменявано на частноправни субекти, извършващи търговски и стопански дейности, да изпълняват напълно несъответстващи спрямо техния статут функции на коректори на съдържанието на публични регистри, при това при неясен и определено спорен механизъм, какъвто е уреденият в предлагания нов чл. 63а по отношение на така нареченото „уведомление за несъответствие“. По тази причина следва да се приеме, че предвиденото ново задължение с новелата на чл. 63а от ЗИД на ЗМИП е непропорционално и крайно обременително, тъй като чрез него се вменяват прекомерни и крайно нетипични задължения за

	<p>тях, включващи на практика упражняване на функции по надзор по отношение на адекватността и съответствието на съдържанието на публични регистри със събраните от тях данни по реда на чл. 59 от ЗМИП.</p> <p>Не следва да се подминава и факта, че голяма част от констатираните несъответствия биха могли да се дължат грешка, а не на определени умишлени действия от страна на клиента, а така също и на незаконосъобразни действия на компетентното длъжностно лице по регистрацията или на техническа грешка и технически неточности.</p> <p>Следва също да се отбележи, че препоръките относно увеличаване на контролните механизми по отношение на информацията за действителните собственици в публичните регистри, отправени в доклада на MONEYVAL за България, основно са насочени към компетентните органи, институции и администрации в Република България. Не уместно и неправилно е изпълнението на тези препоръки просто да се прехвърли на задължените лица по чл. 4 от ЗМИП.</p>		
	<p>6. § 16 от ЗИД и измененията и допълненията в чл. 101, ал. 2, т. 1 и т. 14 от ЗМИП</p> <p>Правилото на чл. 101, ал. 1 ЗМИП предвижда, че лицата по чл. 4 приемат вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма, които се прилагат ефективно и по отношение на техни</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>Разпоредбата на чл. 101, ал. 2, т. 14 е прецизирана.</p>

	<p>клонове и дъщерни дружества в чужбина, като съгласно предложените изменения в т. 2 на ал. 2 от чл. 101 вътрешните правила по ал. 1 съдържат ясни критерии за разпознаване на съмнителни клиенти и съмнителни операции или сделки, свързани с изпиране на пари, наличие на средства с престъпен произход и финансиране на тероризъм. Така предложеното изменение на т. 1 на чл. 101, ал. 2 ЗМИП необосновано ще увеличи административната тежест в процеса по комплексна проверка на клиент, които задължените лица, в това число и адвокатите, следва да спазват. Отделно от това не става ясно как се очаква от задължените субекти по чл. 4 ЗМИП да предложат критерии, съобразно които да бъдат оценявано наличието на средства с престъпен произход и финансиране на тероризъм. Нито адвокатите, нито останалите задължени лица имат компетентност, а така и необходимия времеви и финансов ресурс, за да установят кои средства са с престъпен произход. Още по — малко това установяване е възможно през предварително зададени критерии във вътрешни правила. В тази връзка, би следвало такива критерии да са установени в законодателството и това установяване да се извършва от разследващи органи или полицията, а не да се вменява на задължените субекти по чл. 4 ЗМИП.</p> <p>Същото важи и по отношение на задължението да се определи дали е налице финансиране на тероризъм. Вменяването на подобни</p>		
--	--	--	--

	<p>непропорционални задължения в тежест на задължените субекти по чл. 4 ЗМИП и в частност на адвокатите не е в синхрон с европейското законодателство. Това е така доколкото в Директивата, а така и в Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм се предвижда, че процесът на извършване на комплексна проверка на клиента, макар и да не се свежда до идентифициране на клиента и проверка на идентификационните му данни, касае предимно извършването на предварителна оценка във връзка с целта и естеството на деловите взаимоотношения. Задължените субекти следва винаги да могат недвусмислено да преценят целта и естеството на потенциалните делови взаимоотношения. Когато предлаганият продукт или услуга дава възможност на клиентите да извършват различни видове сделки или дейности, задължените лица следва да получават достатъчно информация за намерението, с което клиентът смята да използва това взаимоотношение. Същевременно предложеното изменение в чл. 101, ал. 2, т. 1 не отчита различните хипотези и наличния риск, доколкото и в европейското законодателство, насочено към превенция на изпирането на пари, се позволява в ситуации с ниска степен на риск задължените субекти следва да могат да прилагат мерки за опростена комплексна</p>		
--	---	--	--

	<p>проверка на клиента. В съответствие с основания на риска подход, задължените субекти следва въпреки това да могат да понижават честотата или интензивността на проучването на своя клиент или на сделката, или да разчитат на подходящи допускания по отношение на целта на деловите взаимоотношения или използването на прости продукти. Тези обстоятелства за съжаление не са отчетени в направените предложения за изменение на чл. 101 ЗМИП.</p> <p>Същата опорочена законодателна дейност може да бъде видяна и в предложението за допълнение на чл. 101, ал. 2, т. 14 от ЗИД ЗМИП, който налага на задължените субекти по чл. 4 ЗМИП да създават политики и процедури за проверка при наемане и текуща оценка на останалите служители, както и правилата за обучението им. Вижда се, че правилото е непрецизно, доколкото самата фраза „проверка при наемане“ е неясна. Не става ясно какъв следва да е обхватът на тази проверка, как следва да бъде документирана, респективно въз основа на какви критерии ще бъде извършвана. При наемане на работа може да се изисква свидетелство за съдимост, но не и да се извършва „обследване“ на служителите, това е предмет на проверки от други органи. Освен това следва да се държи сметка за възникване на евентуални ситуации на конфликт между предложеното ново правило на чл. 101, ал. 2, т. 14 ЗМИП и трудовото законодателство, а така и Закона за защита личните данни (ЗЗЛД).</p>		
--	--	--	--

	<p>Не на последно място, предложените изменения и допълнения в чл. 101, ал. 2, т. 14 не отчитат обстоятелството, че макар и задължените субекти да трябва да разполагат с политики, механизми за контрол и процедури за осигуряване на спазването на изискванията на настоящия регламент, то тези политики, механизми за контрол и процедури трябва да бъдат съразмерни с естеството и размера на задължените субекти. Подобен диференциран подход за съжаление нашият законодател не е предприел противно на насоките, възприети в Предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Да не говорим, че в текста на цитирания проект се говори за проверка по-скоро на добрата репутация съразмерно с рисковете, свързани със задачите и функциите, които ще бъдат изпълнявани от наетите служители и възлагането на определени задачи и функции на тези служители.</p>		
<p>Българска асоциация на лицензираните инвестиционни посредници (БАЛИП)</p>	<p>1. По предложението за нов чл. 63а Има някои принципни бележки по законопроекта, като една от основните е по предложението § 11 от законопроекта и новия чл. 63а на ЗМИП. Счита, че въвеждането на този текст ще създаде прекомерна административна тежест за задължените лица по чл. 4 от ЗМИП. По същество, вменяват им се функции по отношение отстраняване на несъответствия в данните относно действителните собственици на лицата по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1, и</p>	<p>Приема се частично.</p>	<p>Разпоредбата на ал. 1 е редактирана съответно. Въведеният с новия чл. 63а механизъм има за цел да изпълни задължение на България за транспониране на чл. 30, пара. 4 и член 31, пара. 5 от Директивата за мерките срещу изпиране на пари и отговаряне на идентифицирани несъответствия от страна на ЕК, които предвиждат изрично изискване за задължените субекти, а за компетентните</p>

	<p>вписаните в съответния регистър данни за действителните собственици на тези лица, които функции следва да бъдат осъществявани от Агенцията по вписванията (АВ) и Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС), които би следвало да осигуряват данните относно действителните собственици на лицата по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1 да са верни, точни и актуални. Създават се и условия за субективизъм, допускане на неправилни квалификации, разминаване и противоречива информация, както и колизии при уведомяване на АВ от различни задължени по този текст лица, пораждање на репутационни рискове за клиентите на финансовите институции, нанасяне на щети на лицата по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1 от ЗМИП, съответно възникват предпоставки за ангажиране на гражданскоправната отговорност на лицата по чл. 4 спрямо лицата по чл. 61, ал. 1 и чл. 62, ал. 1. Счита, че тези функции следва да бъдат поети от горечитираните компетентни държавни органи, като за целта бъде укрепен техният административен капацитет, включително в бюджетен и персонален аспект. Счита, че ако чл. 63а не бъде заличен, трябва да бъде основно преработен.</p> <p>На първо място не става ясно при какво точно несъответствие на данни за действителните собственици следва да се уведомява Агенция по вписванията. Данните, които в момента се поддържат и са налични в регистъра на Агенцията и са публично видими са: имена на физическите лица; данни за адрес на ФЛ</p>		<p>органи – ако е целесъобразно и до степента, до която това изискване не засяга ненужно техните функции – да съобщават за несъответствия между информацията за действителния собственик, налична в централните регистри и информацията за действителния собственик, с която те разполагат. Посочените текстове въвеждат и изискването за отбелязване на несъответствието в публичния регистър. В този смисъл е необосновано изразеното становище за „вменяване на функции” или прекомерна административна тежест за лицата по чл. 4 от ЗМИП. Следва да се отбележи, че задължението по чл. 63а на лицата по чл. 4 от ЗМИП не е за установяване на нарушение, нито за упражняване на надзорни или контролни функции, а единствено за уведомяване за установено несъответствие в рамките на комплексната проверка на клиента, каквото задължение лицата по чл. 4 от ЗМИП, имат и към момента съгласно действащия чл. 63, ал. 11 от ЗМИП. С въведената редакция в ЗИД на ЗМИП се отменя тази алинея и се прецизира обхвата на задължението и неговия адресат, като се осигурява бързина на процедурата, каквато е препоръката на ЕК.</p> <p>Въвеждането на изключение от отговорността за вреди може да доведе до злоупотреби, опасения за което изразиха</p>
--	--	--	---

	<p>(толкова, доколкото са подадени от ЮЛ); данни за прякото или непрякото участие и за размер в % на дяловото участие в капитала на дружеството; при непряко участие в някои случаи има и данни и редицата за дружествата, чрез които лицето в крайна сметка е действителен собственик – съответно седалище, адрес на управление на тези ЮЛ, процент в капитала, чрез които е непрякото участие и т.н. в някои случаи по партидите на дружествата липсват всички данни или има непълнота на някои от тях.</p> <p>Въпросът е при несъответствие на кои от тези данни относно действителните собственици следва да се уведомява Агенцията. Дали примерно при установено разминаване на някой от адресите или разминаване в посочения процент от капитала или в посоченото основание, на което едно ФЛ е действителен собственик, дали в несъответствие при изброяване на непрякото участие и т.н.</p> <p>По мнение на БАЛИП следва изрично да се посочи, че изискването да бъде уведомявана Агенцията касае единствено данните относно самото ФЛ действителен собственик като такъв, но не и неговия постоянен адрес или процент участие в капитала, опосредени капиталови участия/дружества и т.н.</p> <p>Позицията ни е продиктувана от следните аргументи:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Може да има текуща промяна на адрес на собственик или адрес на управление на 		<p>и други заинтересовани страни. С оглед на това предложението за редакция на ал. 4 не се приема. Механизъм за предотвратяване на вреди следва да бъде задължението за предоставяне на достатъчно информация и документи и извършването на проверка на същите, а не <i>a priori</i> освобождаване на лицата от отговорност.</p>
--	---	--	--

	<p>дружество или правна форма (от ООД на ЕООД) и др. данни заявени във връзка с действителните собственици, без тези данни да променят реално ФЛ действителен собственик и това не следва да води до уведомяване на Агенцията за отстраняване на несъответствие;</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Няма лица с достатъчно експертиза вън от едно дружеството (трети лица), които могат да направят реална оценка и преценка на непрекия контрол упражняван чрез други участия в това ЮЛ;✓ Въведеният режим може да се използва за редица злоупотреби от недобросъвестни лица;✓ Съществува риск от подаване на уведомления до Агенцията от недостатъчно компетентни служители, което ще доведе от своя страна до висок репутационен риск за лицата, по чиито партии ще бъдат подадени уведомления за несъответствия в действителните собственици и до съответните вреди за тях. <p>На следващо място счита, че сроковете за реакция и уведомяване на Агенцията по вписванията относно разминаване в данните за действителните собственици на лицата по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1, и вписаните в съответния регистър данни за действителните собственици на тези лица следва да са по-дълги, изчислявани в работни дни, считано не просто от установяване на несъответствието, а от момента, в който са събрани всички налични документи, извършена е проверка (поради</p>		
--	---	--	--

	<p>сериозните последици за клиента на лицето по чл. 4 от ЗМИП, при допуснати грешки или неправилно квалифициране на обстоятелствата), съответно от вземане на решението на компетентния корпоративен орган на лицето за уведомяване на АВ и изпращане на окомплектованата документация. Идеята е уведомяването на АВ да става действително след задълбочена проверка и събиране на документи и доказателства за наличие на несъответствие в информацията относно действителния собственик на клиента. В АВ следва да се предоставят не самите документи (каквото тълкуване текстът поражда), а копия от тях, като съответно следва да се редактира изречение второ на чл. 63а, ал. 1.</p> <p>Във връзка с ал. 2 на чл. 63а следва да се обмисли вариант, при който не се прави вписване относно наличие на уведомление за несъответствие, доколкото на вписванията в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ) се дава публичност, а ще бъде налице необходимост да се извършат съответни проверки и комуникации с лицата по чл. 61, ал.1 и чл. 62, ал. 1, чрез което да се установи реалното положение, свързано със статута на действителните им собственици. По този начин би се гарантирала и в по-голяма степен защитата на лицата, които изпълняват законоустановени задължения за уведомяване при несъответствия в ТРРЮЛНЦ и би се минимизирал репутационният риск.</p>		
--	--	--	--

	<p>В ал. 5 на същата разпоредба е предвидено, че Агенцията по вписванията и длъжностните лица в АВ не носят отговорност за вреди във връзка с извършените в регистрите вписвания въз основа на постъпили уведомления за несъответствие.</p> <p>Във връзка с прилагане на посочената нова разпоредба могат да възникнат опасения от страна на лицата по чл. 4 и техните служители за евентуални неблагоприятни последици за тях, ако в резултата на подадено уведомление по чл. 63а, ал. 1 от ЗМИП лице, което е лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1 от ЗМИП, претърпи вреди и/или са налице пропуснати ползи. Това би могло да доведе до нежелание за подаване на такива уведомления от страна на лицата по чл. 4 и на практика до превръщане на нормата в едно добро пожелание. Ал. 6 на чл. 63а от своя страна освобождава от отговорност лицата по чл. 4 от ЗМИП, но само с оглед техни задължения от информационен характер, базирани напр. на споразумения за конфиденциалност или правила за защита на личните данни, но не отстранява напълно възможността да се търси обща отговорност на вреди от лицата по чл. 4.</p> <p>В тази връзка, с оглед осигуряване на гаранции за ефективното прилагане на новия текст на чл. 63а от ЗМИП и постигане на целта на закона, а именно отразяване на актуални, точни и верни данни в регистрите на действителните собственици на юридическите лица и другите правни образувания, счита, че в закона следва да бъдат включени и разпоредби,</p>		
--	--	--	--

	<p>ограничаващи възможността за търсене на отговорност от лицата по чл. 4 от ЗМИП и техните служители за настъпили вреди и/или пропуснати ползи от съответните юридически лица или други правни образувания в резултат от подадено уведомление по чл. 63а, ал. 1 от ЗМИП. В тази връзка, предлага следната редакция в чл. 63а, ал. 5:</p> <p>„(5) Агенцията по вписванията и длъжностните лица в Агенцията по вписванията не носят отговорност за вреди във връзка с извършените в регистрите вписвания въз основа на постъпили уведомления за несъответствие. Лицата по чл. 4 и техните служители не носят отговорност за вреди и/или пропуснати ползи, настъпили за лице, което е лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1, в резултат на подадено уведомление по ал. 1, освен при установен умисъл или груба небрежност.“</p> <p>Текстът на чл. 63а следва внимателно да бъде анализиран, като се отстранят евентуалните противоречия, които би могъл да породят, като се разпределят отговорностите по начин, който не води до колизия на изисквания и не възлага на ИП и лицата по чл. 4 от ЗМИП неизпълними задължения.</p>		
	<p>2. § 16 от Законопроекта, с който се променят чл. 101, ал. 2, т. 13 и т. 14 от ЗМИП</p> <p>Счита, че следва да бъдат редактирани т. 2 и т. 3 на § 16 от Законопроекта, с които се променят чл. 101, ал. 2, т. 13 и т. 14 от ЗМИП.</p> <p>С промените по т. 13 се въвежда изискване във вътрешните правила за контрол</p>	<p>Приема се частично.</p>	<p>Разпоредбата на чл. 101, ал. 2, т. 14 е прецизирана.</p> <p>Редакцията предоставя достатъчно гъвкавост на лицата по чл. 4 да посочат във вътрешните си правила конкретните критерии, документи и/или процеси, които проверката следва да включва,</p>

	<p>предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма да се включват „политики и процедури за проверка при наемане и текуща оценка на служителите в специализираната служба“, като се добавя в правилата за обучение на служителите да се включват и правила за проверка. Наличието на такъв текст в чл. 101, ал. 2, т. 13 от ЗМИП не просто ще наложи промяна в правилата, ако не са установени изисквания за наемане и оценка на служителите от специализираната служба по чл. 106 от ЗМИП.</p> <p>Липсата на яснота относно обема и съдържанието на термина „проверка“ и липсата на съгласуваност с нормите на други законодателни актове ще доведе до непреодолими практически затруднения при изпълнението на това изискване. Инвестиционните посредници (ИП) не могат да проверяват лицата в базите данни на Министерството на вътрешните работи или служби за сигурност, просто защото нямат достъп до тях. При наемане на работа може да се изисква свидетелство за съдимост, но не и да се извършва „обследване“ на служителите, това е предмет на проверки от други органи. Освен това „проверките“, за които говори новата редакция може да са в противоречие с трудовото законодателство и Закона за защита личните данни (ЗЗЛД), да водят до нарушаване на трудови и лични права. Поради тези причини, предлага думата „проверка“ да отпадне от текста на § 16, т. 2 от Законопроекта. Разбира се, възможно е</p>		<p>както и кои служители в рамките на задълженото лице следва да я извършват.</p>
--	---	--	---

	<p>понятието „проверка“ да се тълкува като оценка на знанията по ЗМИП, но дори в такъв случай това предполага изискване на практика всички лица да се наемат с определена начална подготовка, както и задължение да се провеждат тестове, като такава тежест според нас не произтича от Директива (ЕС) 2018/843 за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на директиви 2009/138/ЕО и 2013/36/ЕС („Директива 2018/843“).</p> <p>По същия начин в цитираната по-горе т. 14 е въведено изискване към правилата за обучение да се прибавят и политики и процедури за проверка при наемане и текуща оценка на останалите служители. Отново не е изяснено съдържанието на термина „проверка“, със същия ефект, както при формулировката на променената със ЗИД т. 13.</p> <p>Поради тази причина, предлага промяната на чл. 101, ал. 2, т. 14 да отпадне от Законопроекта и действащият понастоящем текст да остане в досегашния си вид. Ако все пак проектотекстът в ЗИД на ЗМИП остане, думата „проверка“ следва да отпадне и от текста на § 16, т. 3 от ЗИД на ЗМИП.</p>		
	<p>3. По § 6 от Законопроекта и чл. 53, нова алинея 9. Предлага текстът на новата алинея да се редактира по следния начин:</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>Разпоредбата на чл. 53, ал. 9 от ЗМИП е прецизирана.</p>

	<p>„(9) По отношение на законните представители и пълномощници на клиент – физическо лице, се прилагат ал. 1—8 ал. 1, 2 и 4-8.“</p> <p><u>Мотиви:</u></p> <p>Счита, че не е необходимо да се събират данни за професионалната дейност на пълномощника, тъй като това няма отношение към деловите взаимоотношения и рисковия профил на клиента.</p> <p>Счита, че не е необходимо да се събират данни за целта и характера на взаимоотношенията с пълномощника, тъй като такива вече са установени за клиента и пълномощникът не може да има други цели и характер на взаимоотношенията.</p> <p>По отношение на данните за идентификация по ал. 1, 2, 5, 6 и т.н. има резон за уреждането им, но данните по ал. 3 на чл. 53 относно професионалната дейност на лицето и целта и характера на участието на лицето в деловите взаимоотношения чрез използване на документи, данни или информация от надежден и независим източник, попълване на въпросник или по друг подходящ начин, не смята за обосновано, защото ИП не встъпват в делови взаимоотношения с пълномощника на клиента.</p> <p>„(3) При встъпване в делови взаимоотношения се събират и данни за професионалната дейност на лицето и целта и характера на участието на лицето в деловите взаимоотношения чрез използване на документи, данни или информация от</p>		
--	---	--	--

	<p>надежден и независим източник, попълване на въпросник или по друг подходящ начин.“</p> <p>Предлага да отпадне приложението на ал. 3 по отношение на законните представители или пълномощниците на физическите лица.</p>		
	<p>3. По § 8 от Законопроекта и чл. 59, ал. 4 от ЗМИП.</p> <p>Промяната на посочения текст е в две посоки:</p> <p>А) От една страна разпоредбата намира приложение не само, когато клиентът е дружество, чиито дялови ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар или на пазар на трета държава, който се подчинява на изискванията за оповестяване в съответствие с правото на Европейския съюз или на еквивалентни международни стандарти, осигуряващи адекватна степен на прозрачност по отношение на собствеността, но и когато дяловите ценни книжа на юридическите лица, които ги притежават или контролират също са допуснати до търговия на такива пазари;</p> <p>Б) Детайлизира се и се конкретизира каква точно информация трябва да се събере за клиента, съответно за юридическите лица, които го притежават или контролират.</p> <p>Във връзка с промяната обаче, възникват няколко практически проблема. За да бъде изпълнено изискването за събиране на информацията за дялово участие, подлежаща на разкриване по реда на глава единадесета, раздел I от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) или аналогична информация за дружествата на регулиран пазар извън Република България, на практика лицето</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Предложението за редакция на чл. 59, ал. 4 от ЗМИП има за цел да се прецизират изискванията при събиране информация относно собствеността на публичните дружества. По време на общественото обсъждане през ноември 2022 г. бе прието предложение за редакция на БАЛИП, която имаше за цел ясно да бъде определена необходимостта от събиране на данни за акционерите, които притежават 5% от броя на гласовете в общото събрание.</p> <p>С ал. 4 от чл. 59 от ЗМИП се въвежда изключение от правилото за идентифициране на всяко физическо лице, което е действителен собственик на клиент – юридическо лице или друго правно образувание по реда на чл. 59, ал. 1 от ЗМИП, като в нормата са посочени задължителните минимални изисквания, които лицата по чл. 4 от ЗМИП следва да прилагат по отношение на собствеността на публичните дружества. В сегашната редакция на ЗМИП, съобразно установеното ниво на риск, лицата по чл. 4 от ЗМИП могат да събират по-голям обем от информация, включително и информацията, разкривана по реда на глава шеста „а“, раздел II от ЗППЦК и по</p>

	<p>по чл. 4 от ЗМИП трябва да събере необходимата информация от самите уведомления за разкриване на дялово участие. Съгласно чл. 145, ал. 1 от ЗППЦК всеки акционер, който придобие или прехвърли пряко и/или по чл. 146 право на глас в общото събрание на публично дружество, е длъжен да уведоми КФН и публичното дружество, когато премине определените в закона прагове. Впоследствие, според чл. 148б от ЗППЦК, публичното дружество е длъжно да разкрие на обществеността по реда на чл. 100т информацията, предоставена с уведомленията на лицата по чл. 145 и 146 в срок три работни дни от уведомяването му. Различните публични дружества използват различни канали, както и различна форма за разкриване пред обществеността на посочената информация. Не са изключение и случаите, когато било съответният акционер, преминаващ законовоопределения праг, било самото публично дружества, пропускат или забавят оповестяването на тази информация. С оглед определяне на действителния собственик на клиент – юридическо лице или друго правно образование, лицето по чл. 4 от ЗМИП трябва да установи, кои са физическите лица, които отговарят на критериите за действителен собственик. Напълно възможно е, уведомление за преминаване на такъв праг от гласове в общото събрание на публично дружество, които да определят акционер като действителен собственик, да е било извършено преди три, четири, пет или повече години. Това</p>	<p>реда на Наредба № 2 от 9.11.2021 г. за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар или съответната аналогична информация за дружества, които са допуснати до търговия на регулиран пазар извън страната. В допълнение, по реда на глава шеста „а“, раздел II от ЗППЦК публичните дружества разкриват информация за своето финансово състояние, която не във всички случаи е релевантна към установяването на тяхната собственост. Въвеждането на изключение с ал. 4 на чл. 59 от ЗМИП се дължи именно на това, че в голяма част от случаите е налице явна невъзможност да бъде определен действителен собственик по смисъла на §2 от ДР на ЗМИП по отношение на публичните дружества.</p>
--	---	--

	<p>на практика изключително много затруднява откриването на такава информация. Съществува съвсем реалната възможност лицето по чл. 4 от ЗМИП, независимо от положените усилия, да не успее да установи наличието на подобни данни или да пропусне такива именно поради големия времеви диапазон.</p> <p>Още по-големи затруднения биха възникнали за лицето по чл. 4 от ЗМИП, ако юридическото лице или друго правно образование, чийто действителен собственик се търси, се търгува на регулиран пазар извън Република България или се търгува на няколко регулирани пазара.</p> <p>Поради изложените по-горе съображения, проверката на идентификацията на действителния собственик на клиент юридическо лице или друго правно образование би била също затруднена, дори да е налице пълно съдействие от страна на клиента, чийто действителен собственик се идентифицира и този клиент предостави изисканата му документация и информация.</p> <p>С оглед на изложеното по-горе, предлага текстът на § 8 от Законопроекта и чл. 59, ал. 4 от ЗМИП да бъде съответно редактиран. Да се даде възможност на лицата по чл. 4 от ЗМИП да идентифицират действителния собственик на клиент юридическо лице или друго правно образование, чиито дялови ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар, въз основа на разкриваната от дружеството регулирана информация. За Република България това е</p>		
--	--	--	--

	<p>информацията, разкривана по реда на Глава шеста „а“, раздел II от ЗППЦК и по реда на Наредба № 2 от 9.11.2021 г. за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар. За дружествата, които са допуснати до търговия на регулиран пазар извън Република България, източник може да бъде съответна аналогична информация. Този ред да се прилага и по отношение на юридическите лица, които притежават или контролират съответния клиент, когато техните дялови ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар.</p>		
	<p>5. По § 13 от ЗИД на ЗМИП и новите ал. 8 и 9 на чл. 67. Към задължените лица по чл. 67 са добавени и физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3 от ЗМИП. Тук следва да се посочи, че физическите лица за контакт са такива именно „за контакт“, за връзка, те нямат роля по прекратяване на дружества, не са ликвидатори и нямат роля по водене и запазване на архиви. Нямат тази роля при назначаването си и при даването на съгласие да са лица за контакт. Ролята на лицето за контакт е да разполага и да предоставя в определените по ЗМИП случаи подходяща, точна и актуална информация относно физическите лица, които са действителни собственици, включително с подробни данни относно притежаваните от тях</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Разписаните в проекта на ЗИД на ЗМИП текстове отговарят на Препоръка 24, Критерий 24.8 на FATF. Това е и основанието за въвеждането на фигурата на лицата за контакт. В случая се отразява и бележката под линия към същата и тълкувателните бележки към Препоръка 24. Критерий 24.9 на FATF, заради който се въвежда задължението за пазене на тази информация, реферира към всички физически лица, посочени в Критерий 24.8, включително и лицата за контакт. В случая е следвана и Методология на FATF и критики на комитета MONEYVAL в Доклада за България при анализа на съответствието по Критерий 24.9 на FATF.</p>

	<p>права. Това ново задължение може да промени института на лицето за контакт, което да наложи даване на нови съгласия при новите условия по ЗМИП. То обаче логически не се свързва със статута на лицето за контакт и предметния обхват на извършваните от него действия и според нас не следва да му се възлага. Освен това, в Директива 2018/843 по-скоро няма такова задължение за паралелно пазене, изискването е за съхранение в единен регистър, а това е Търговският регистър. Там има нужната информация и регистърът има задължение да я пази в определен срок. Ако тази разпоредба остане, ще възникне въпросът за кого точно ще възникне задължението за пазене при едно прекратено юридическо лице.</p>		
	<p>6. По § 16 от Законопроекта и измененията в чл. 101, ал. 2, т. 13 и т. 14 от ЗМИП. С въпросните точки се увеличава административната тежест за създаване и прилагане на правила, процедури и изисквания относно организацията и проверка на професионалната компетентност на служителите в специализираната служба по чл. 106 ЗМИП, както и на останалите служители във всички задължени по чл. 4 ЗМИП лица, без да се отчита мащаба на тяхната дейност, икономически възможности, наличния персонал и капацитет. Разпоредбите са резонни и адекватни на последните насоки на ЕБО, но по отношение на българските дружества и задължени субекти е необходимо да се прецизират, особено когато текстовете се внасят в българското право на</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>Текстът на чл. 101, ал. 2, т. 14 е прецизиран. Предстои изготвяне на цялостен преглед на правилата за мерките срещу изпиране на пари и срещу финансиране на тероризма, когато предложението ще бъде обсъдено.</p>

	<p>ниво законодателен акт. Добре е законът да отчете, че има задължени лица по чл. 4 ЗМИП, които към момента имат персонал от 3, 5 или 7 служителя, като в това число са и членовете на управителния им орган. Би било добре текстовете да се прецизират и отчете, че въпросните разпоредби биха работили безспорно добре за организации и дружества с по-голям капацитет и персонал, примерно от поне 50 служители. Възможно е и при намирането на решения за прецизиране на текстовете да се приложи и материалния интерес/засегнатия обществен интерес или размера на съхранявани/държани клиентски активи и т.н.</p> <p>Като обобщение и принципна позиция, въпросът за мащабите на дейността на задълженото лице по чл. 4 ЗМИП и неговия ресурс, финансов и общ капацитет е от изключителна важност и бихме искали да го повдигнем за обсъждане пред вас не само с оглед на цитираните текстове, а и с оглед цялостното прилагане на изискванията и мерките, предвидени по ЗМИП, доколкото към момента законът не отчита подобни критерии и диференциация при задълженията на субектите.</p>		
	<p>7. Предложение по чл. 35, т. 7 от ЗМИП Съгласно текста на чл. 35, т. 7 от ЗМИП, следва да се прилагат мерки за разширена комплексна проверка при установяване на кореспондентски отношения с кредитна институция или финансова институция от трета държава. Предлага уточнение на</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Направеното предложение не е свързано с конкретните текстове от проекта на ЗИД на ЗМИП. Предстои изготвяне на цялостен преглед на правилата за мерките срещу изпиране на пари и срещу финансиране на тероризма, когато предложението ще бъде обсъдено.</p>

	<p>разпоредбата, относно кредитна институция или финансова институция от трета държава, а именно - такава, която не отговаря на условията на чл. 27, т.е. да се уточни, че става въпрос за кредитна институция от държави, които не прилагат адекватни мерки, съобразно изискванията на Групата за финансово действие срещу изпирането на пари (<i>Financial Action Task Force /FATF/</i>)</p> <p>С оглед на горното, предлага текстът на т. 7 да се допълни с думите „която не отговаря на условията на чл. 27“ и да придобие следната редакция:</p> <p>„Чл. 35. В допълнение към мерките по Раздел I, лицата по чл. 4 прилагат мерки за разширена комплексна проверка по реда на настоящия раздел и правилника за прилагане на закона, в следните случаи:</p> <p>.....</p> <p>7. при кореспондентски отношения с кредитна институция или финансова институция от трета държава, която не отговаря на условията на чл. 27;“</p> <p><u>Мотиви:</u></p> <p>Според дефиницията в ДР, §1, т. 20 от ЗМИП „Трета държава“ е държава, която не е държава членка по смисъла на т. 6. Същевременно, съгласно чл. 27 може да се прилага <u>опростена</u> комплексна проверка спрямо банки от трети държави, когато законодателството им съдържа изисквания, съответстващи на изискванията на този закон, като се отчита нивото на риск на тези държави и прилагането на мерки за противодействие на</p>		
--	--	--	--

	<p>изпирането на пари и финансирането на тероризма, съобразено с това ниво, наличието на пълния обем от подобни мерки съобразно изискванията на Групата за финансово действие срещу изпирането на пари (FATF) и тяхното ефективно прилагане.</p> <p>Съпоставяйки текстовете на чл. 27 и чл. 35, т. 7 се получава съществено противоречие. Счита, че не е целесъобразно да прилага задължително разширени мерки за комплексна проверка, когато се установяват кореспондентски отношения с кредитни или финансови институции от трета държава, която прилага мерките по чл. 27, а само когато отношенията се установяват с институция от трета държава, не прилагаща такива мерки. Не вижда необходимост ако третата държава ефективно прилага законодателство, което съдържа мерките и изискванията на FATF, задължително да се прилагат разширени мерки, както предвижда чл. 35, т. 7. Подобна рестрикция се явява сериозно ограничение за потенциални клиенти и партньори от държави, с част от които България влиза в различни съюзи и партньорски отношения или тясно сътрудници, като САЩ, Великобритания (след Брекзит), Австралия, Канада, Нова Зеландия, Швейцария, Южна Корея, Япония и редица други, които едва ли ще имат възможност да използват сметки в банки или клонове на банки, лицензирани само в Европейски съюз. Следва да се отбележи, че това са държави с едни от най-развитите финансови пазари, които от една страна са водещи в областта на</p>		
--	---	--	--

	<p>противодействието и превенцията на прането на пари и борбата с тероризма, а от друга, с които са установени сериозни икономически и търговски връзки и взаимни инвестиции. Успоредно с това , в част от тези страни има и значителна българска диаспора, наши сънародници, които ще бъдат ограничени и затруднени в извършването на преводи, сключване на сделки с финансови инструменти и извършване на други финансови транзакции с български финансови институции – инвестиционни посредници. Разпоредбата на чл. 35, т. 7 от ЗМИП усложнява ненужно и работата на клоновете на български банки, инвестиционни посредници и други финансови институции, които оперират на тези пазари.</p> <p>От друга страна, Директива 2015/849 е изцяло съобразена и разработена в съответствие със стандартите и изискванията на FATF, като в точка 4 от Преамбюла на Директивата изрично е казано, че „Изпирането на пари и финансирането на тероризма често се извършват на международно равнище. Мерките, предприети единствено на национално равнище или дори на равнището на Съюза без да се вземе предвид международната координация и сътрудничество, биха имали много ограничено въздействие. Ето защо приетите в тази област мерки на Съюза следва да бъдат съвместими с останалите действия, предприети в рамките на международни форуми, и поне също толкова строги, колкото тях. При определяне на</p>		
--	---	--	--

	<p>действията на Съюза следва да продължи да се обръща специално внимание на препоръките на FATF и на инструментите на други международни органи, действащи в областта на борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма. За повишаване на ефикасността на борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма съответните правни актове на съюза следва по целесъобразност да бъдат приведени в съответствие с Международните стандарти за борба с изпирането на пари и финансирането на терористични дейности и разпространението на оръжия за масово унищожение, приети от FATF през февруари 2012 г. („ревизираните препоръки на FATF“).“</p> <p>Стандартите на FATF, като специализирана международна организация, която събира и обобщава информация, прави анализи и изготвя препоръки, са в основата на цялата система от мерки за борба срещу изпирането на пари и борба срещу тероризма, включително на тези от ЕС, като няма основания да се счита, че държави, които не са просто членки на FATF, но са и съучредители на тази организация, не са в състояние да спазват тези стандарти.</p> <p>Предвид гореизложеното, не счита за целесъобразно, ако дадена кредитна или финансова институция е с произход от трета държава (като САЩ, Великобритания, Канада, Австралия и други), която ефективно прилага законодателство, съдържащо мерките и изискванията на FATF, то задължително</p>		
--	--	--	--

	<p>спрямо тази институция да се прилагат разширени мерки, както предвижда чл. 35, т. 7. В тази връзка предлага мерките за разширена комплексна проверка по чл. 35, т. 7 да се прилагат само при установяване на кореспондентски отношения с кредитна институция или финансова институция от трета държава, която не е по чл. 27, т.е. чието законодателство не съдържа изискванията, съответстващи на изискванията на този закон, като се отчита нивото на риск на тази държава и прилагането на мерки за противодействие на изпирането на пари и финансиране на тероризма, съобразено с това ниво, или липсва пълният обем от подобни мерки съобразно изискванията на FATF и тяхното ефективно прилагане.</p> <p>В подкрепа на искането ни са и текстовете на чл. 55, ал. 1, т. 2 и т. 6 и чл. 56, ал. 1, т. 2, съгласно които при проверка на идентификацията на клиенти в чл. 55, ал. 1, т. 2 и чл. 56, ал. 1, т. 1 е предвидено, че идентификацията може да бъде потвърдена от друго лице от трета държава, която отговаря на условията по чл. 27 или пък първото плащане по чл. 55, ал. 1, т. 6 може да е направено от кредитна институция от трета държава по чл. 27.</p> <p>Следва да се има предвид и текстът на чл. 18 от Директива 2015/849 съгласно който разширена проверка се прави във всички случаи, но само по отношение на лица от т.нар. „високорискови трети държави“. По отношение на трети държави, които не са високорискови, не е</p>		
--	--	--	--

	<p>предвидено задължително извършване на разширена комплексна проверка, а на комплексна проверка по чл. 14 от Директивата, като се добавят няколко допълнителни действия по чл. 19 от Директивата, които в своята съвкупност не съставляват цялостна разширена комплексна проверка. Тълкува текстовете в смисъл, че разпоредбата на чл. 19 от Директивата следва да се разглежда в контекста на чл. 18 от Директивата.</p> <p>Ето защо, при установяване на кореспондентски отношения с кредитна институция или финансова институция от трети държави, които са членки на FATF и/или където се спазват стандартите на FATF, счита, че не следва автоматично да се прилага разширена комплексна проверка. Подобно изискване поставя кредитните институции или финансовите институции от държави като САЩ, Великобритания, Австралия и други като високорискови по отношение на прането на пари и финансирането на тероризма.</p>		
	<p>8. По чл. 53, ал. 1 и 2, чл. 54, ал. 7 и чл. 59, ал. 2 от ЗМИП.</p> <p>Счита, че има необходимост да бъдат прецизирани горепосочените текстове от ЗМИП, свързани с идентификацията на действителен собственик, тъй като в практиката се констатира различно тълкуване на същите.</p> <p>Съгласно чл. 59, ал. 2 от ЗМИП, идентификацията на действителен собственик се извършва по реда на чл. 53, ал. 2, което изключва представяне на официален документ</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>Направеното предложение не е свързано с конкретните текстове от проекта на ЗИД на ЗМИП. Предстои изготвяне на цялостен преглед на правилата за мерките срещу изпиране на пари и срещу финансиране на тероризма, когато предложението ще бъде обсъдено.</p>

	<p>за самоличност и снемане на копие от него на действителен собственик (чл. 53, ал. 1 от ЗМИП). Съгласно чл. 54, ал. 7 от ЗМИП, по отношение на законните представители на клиент - юридическо лице или друго правно образувание, пълномощниците и другите физически лица, които подлежат на идентифициране във връзка с идентификацията на клиент - юридическо лице или друго правно образувание, се прилага чл. 53 от ЗМИП в цялост. От тук следва наличието на различни практики, тъй като има виждания, че действителният собственик попада в хипотезата на „другите физически лица, които подлежат на идентифициране във връзка с идентификацията на клиент - юридическо лице или друго правно образувание“. В тази връзка счита, че чл. 59, ал. 2 по-скоро следва да реферира към чл. 53, ал. 1, 2, 4-8. По този начин ще има по-голяма яснота, че лицата по чл. 4 от ЗМИП имат право да искат официален документ за самоличност на действителен собственик.</p>		
	<p>9. По чл. 53, ал. 6 от ЗМИП. Предлага текстът да се измени, както следва: „(6) При липса на друга възможност събирането на данните по ал. 2, т. 3 и 5 може да се извърши и чрез представянето на други официални документи или документи от надежден и независим източник.“ Мотиви: Промяната се налага поради практически причини и възможността да се установяват релевантните данни за лицето чрез други</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Направеното предложение не е свързано с конкретните текстове от проекта на ЗИД на ЗМИП. Предстои изготвяне на цялостен преглед на правилата за мерките срещу изпиране на пари и срещу финансиране на тероризма, когато предложението ще бъде обсъдено.</p>

	официални документи или такива от надежден и независим източник, от които се извлича цялата необходима информация.		
	<p>10. По чл. 54, ал. 7 от ЗМИП. Предлага в текста, след израза „чл. 53“ да се добави запетая и изразът: „ал. 1, 2 и 4-8.“ „(7) (Доп. - ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 28.05.2019 г.) По отношение на законните представители на клиент - юридическо лице или друго правно образувание, пълномощниците и другите физически лица, които подлежат на идентифициране във връзка с идентификацията на клиент - юридическо лице или друго правно образувание, се прилага чл. 53, ал. 1, 2 и 4-8. Когато е необходимо предприемане на мерки, произтичащи от националната оценка на риска, наднационалната оценка на риска и насоки, решения или документи, приети от институции на Европейския съюз в изпълнение на разпоредби на Директива 2015/849 могат да се прилагат и изисквания и изключения от това правило при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.</p> <p><u>Мотиви:</u></p> <p>Счита, че не е необходимо да се събират данни за професионалната дейност на пълномощника, тъй като това няма отношение към деловите взаимоотношения и рисковия профил на клиента.</p> <p>Счита, че не е необходимо да се събират данни за целта и характера на взаимоотношенията с пълномощника, тъй като такива вече са установени за клиента и пълномощникът не</p>	Не се приема.	Направеното предложение не е свързано с конкретните текстове от проекта на ЗИД на ЗМИП. Предстои изготвяне на цялостен преглед на правилата за мерките срещу изпиране на пари и срещу финансиране на тероризма, когато предложението ще бъде обсъдено.

	<p>може да има други цели и характер на взаимоотношенията.</p>		
	<p>12. Предложение по чл. 56, ал. 1 и ал. 2 от ЗМИП Предлага в обхвата на цитираната разпоредба да се включат финансовите институции, а именно: инвестиционните посредници, управляващите дружества, колективните инвестиционни схеми, застрахователите и пенсионноосигурителните дружества. Предлага и вменяване на конкретно задължение за кредитните институции да предоставят заверени документи, послужили за идентификация, съгласно чл. 56, ал. 1, т. 3 <u>Мотиви:</u> Кредитните институции се ползват с преференциално доверие съгласно разпоредбите на чл. 56, като единствено извършената от тях идентификация на лица се счита за достатъчно надеждна, за да бъде използвана от други задължени субекти. Подобно неравностойно третиране на останалите финансови институции накърнява престижа и репутацията им, поставя ги в неравностойно положение и не на последно място е в разрез с предвидения режим в четвъртата директива. Изискванията за комплексна проверка и идентификация на клиента, които е необходимо да съблюдават не само кредитните институции, но и всички финансови институции са идентични, в този смисъл</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Направеното предложение не е свързано с конкретните текстове от проекта на ЗИД на ЗМИП. Предстои изготвяне на цялостен преглед на правилата за мерките срещу изпиране на пари и срещу финансиране на тероризма, когато предложението ще бъде обсъдено.</p>

	<p>счита, че няма пречка да се предвиди възможността за позоваване на идентификация, извършена както от друга кредитна институция така и от други финансови институции.</p> <p>Допълнителен аргумент е, че съгласно точка 35 от Преамбюла на Директивата "За да се избегнат повтарящите се процедури за идентифициране на клиента, водещи до забавяния и по-ниска ефективност на стопанската дейност, е целесъобразно да се позволи клиентите, които са били идентифицирани другаде, да бъдат представяни на задължените субекти при спазване на подходящи предпазни мерки.". Както е видно, самата Директива допуска идентификацията, която е основната част от комплексната проверка, и която вече е извършена, но от трето лице, а не от задължения субект, да бъде предоставяна на задължения субект и той да се ползва от нея, за да се избегнат повтарящите се процедури за идентифициране на клиента, водещи до забавяния и по-ниска ефективност на стопанската дейност.</p> <p>Регулаторните изисквания към банки, ИП, УД, ПОД, застрахователи в специалното законодателство са сходни, що се отнася до изискванията спрямо квалификацията, репутацията и пригодността на ръководния персонал, управление на рисковете, киберсигурност, защита на лични данни, отчетност, репортинг и отговорност пред държавен орган в качеството на регулатор,</p>		
--	--	--	--

	<p>осъществяващ държавен надзор, строг лицензионен режим и пр., като има известни нюанси в капиталовите изисквания и пруденциалния режим, но като цяло във финансовата област върви процес на конвергенция на режимите на финансовите институции с оглед осигуряване тяхната стабилност и жизнеспособност, което предполага тези институции да бъдат поставени на равна нога с оглед компетентностите им при прилагането на ЗМИП.</p> <p>Водени от гореизложеното, предлага следната редакция на чл. 56, ал. 1 и ал. 2:</p> <p><i>„Чл. 56 (1) Лицата по чл. 4, т. 1 – 3, 5 и 8 – 11 могат да се позоват на предходно идентифициране на клиента, извършено от кредитна институция <u>или лице по чл. 4, т. 5, 8-11</u>, за целите на чл. 10, т. 1 и 2 при наличие на следните кумулативни условия:</i></p> <p><i>1. седалището на извършилата идентифицирането кредитна институция <u>или лице по чл. 4, т. 5, 8-11</u> е в Република България, в друга държава членка или в трета държава, която отговаря на условията на чл. 27;</i></p> <p><i>2. изискваната по чл. 53 – 55 информация е на разположение на лицето, което се позовава на предходно идентифициране, извършено от кредитната <u>или лице по чл. 4, т. 5, 8-11</u>, и незабавно могат да бъдат получени при поискване копия на документите по чл. 53, ал. 1 и 4 – 7, чл. 54, ал. 1, 2 и 5 – 7, чл. 55, ал. 1 и 2 и чл. 59, ал. 1;</i></p>		
--	--	--	--

3. при поискване кредитната институция **или лица по чл. 4, т. 5, 8-11, които са извършили** предходно идентифициране, **е в състояние да предостави предоставят** в срок до три дни на лицето, което се позовава на това идентифициране, заверени копия на документите по т. 2.

(2) Забранява се на лицата по чл. 4, т. 1 – 3, 5 и 8 – 11 да се позоват на предходно идентифициране на клиента, извършено от кредитна институция **или лице по чл. 4, т. 5, 8-11** от високорискова трета държава, включена в списъка по чл. 46, ал. 3.

(3) Позоваването на предходно идентифициране по ал. 1 не освобождава позоваващото се лице от отговорност за неизпълнение на изискванията за прилагане на мерките за комплексна проверка на клиента по чл. 10, т. 1 и 2.“

Всички субекти по чл. 4, т. 5, 8-11 са задължени лица и спрямо тях се прилагат всички изисквания на ЗМИП, съответно те прилагат всички мерки и процедури еднообразно, по един и същи начин като банките. Ако е налице по-слабо прилагане на мерките от финансови институции в някои държави-членки на ЕС, то спрямо такива държави следва да се предприемат съответните процедури за привеждане на техните законодателства в пълно съответствие с изискванията на европейските директиви и в частност на Директива 2015/849. Това обаче не може да бъде обстоятелство, което да дерогира принципно постановки на европейското

	<p>законодателство и да нарушава изискванията за равнопоставено третиране на субектите от финансовата сфера, които се подчиняват на еднакви правила и прилагат едни и същи мерки срещу изпиране на пари.</p> <p>2. В случай, че не се приеме предложението ни и не се допусне възможност лицата по чл. 4, т. 1 – 3, 5 и 8 – 11 да могат да се позовават на предходно идентифициране на клиента, извършено освен от кредитни институции и от лицата по чл. 4, т. 5, 8-11, то предлага в чл. 56, ал. 1, т. 3 да се предвиди изрично задължение при поискване кредитната институция, която е извършила предходно идентифициране, да предостави на лицето, което се позовава на това идентифициране, заверени копия на документите по т. 2 на същата алинея.</p> <p>Настоящата редакция на текста по мнение на БАЛИП не обезпечавя изпълнението от страна на кредитната институция на това задължение, а дава възможност например при отправени няколко искания от различни субекти към кредитната институция, тя да откаже предоставянето на заверени копия на документите във връзка с идентификацията на клиента с мотив, че не може да го направи в срок.</p> <p>Необходимо е предоставянето на документите, послужили за предходна идентификация на клиента да не бъде по усмотрение на извършилия идентификацията задължен субект. По този начин ще има по-голяма правна сигурност за лицата, извършващи</p>		
--	--	--	--

	<p>идентификация, които ще могат да се позовават на законовия текст, въвеждащ задължение за предоставяне на заверени копия от документите по т. 2 на чл. 56, ал. 1.</p> <p>Счита предложението за важно и поради факта, че изискването по т. 3 трябва да бъде изпълнено кумулативно с тези по т. 1 и т. 2, за да се приложи текста на чл. 56, ал. 1, който предвижда възможността за позоваване на предходна идентификация.</p> <p>С оглед изложеното предлага следната редакция на текста на чл. 56, ал. 1, т. 3 от ЗМИП:</p> <p>„3. при поискване кредитната институция, която е извършила предходно идентифициране, да може е дължна да предостави в срок до три дни на лицето, което се позовава на това идентифициране, заверени копия на документите по т. 2.“</p>		
	<p>13. По §1, т. 12 от Допълнителните разпоредби на ЗМИП.</p> <p>Предлага да се промени дефиницията на „Официален документ за самоличност“ както следва:</p> <p>А) текстът на б. „г“ да се измени както следва: „г) валиден документ за самоличност, издаден от чужд компетентен държавен орган, с уникален идентификационен номер на документа, съдържащ снимка и имената на лицето, имена, дата и място на раждане на лицето и гражданство.</p> <p>Б) да се заличи текстът: „Не са "официални документи за самоличност" документите за</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Направеното предложение не е свързано с конкретните текстове от проекта на ЗИД на ЗМИП. Предстои изготвяне на цялостен преглед на правилата за мерките срещу изпиране на пари и срещу финансиране на тероризма, когато предложението ще бъде обсъдено.</p>

	<p>пребиваване и чуждестранното свидетелство за управление на моторно превозно средство.“</p> <p>Мотиви:</p> <p>От практиката е видно, че съществуват официално издадени държавни документи за самоличност без дата на издаване, документи без дата на валидност, които продължават да са валидни или без другите данни, изброени в настоящата редакция на текстовете. Следва да се допуска идентифициране на клиент чрез свидетелство за управление на моторно превозно средство в случаите в които този документ е официален документ за самоличност в съответната държава и компетентните органи не издават друг вид документи за самоличност (лични карти), а гражданите не са задължени да имат издаден международен паспорт, както и идентифициране чрез документи за пребиваване, ако са издадени от чужд компетентен държавен орган, с уникален идентификационен номер на документа, съдържащ снимка и имената на лицето. Събирането на данни за клиента, изискуеми по чл. 53, ал. 2 следва да може да се извършва и чрез други официални документи от надежден и независим източник.</p> <p>Съгласно Директива (ЕС) 2015/849 проверка на самоличност се извършва „въз основа на документи, данни или информация от надежден и независим източник“ (чл. 13, пар. 1, б. „а“). Т. 4.26 от Насоки ЕВА/GL/2021/02 – указва, че проверката на самоличността на клиент се извършва въз основа на надеждна и</p>		
--	--	--	--

	<p>независима информация и данни, като в т. 4.27 се пояснява надеждността и независимостта на данните. Изброените по-горе документи - свидетелство за управление на моторно превозно средство и документи за пребиваване, в случай че са издадени от компетентен държавен орган, имат уникален идентификационен номер на документа и съдържат снимка и имената на лицето, са именно такива надежни и независими източници.</p>		
	<p>14. По чл. 4, т. 28 от ЗМИП. и В духа на предприеманите промени в ЗМИП, които водят до презициране на режима на поднадзорните лица, и отчитайки ниското ниво на риска от изпиране на пари, предлага в Законопроекта да се включи текст, по силата на който юридическите лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) по чл. 4, т. 28 от ЗМИП, които изпълняват функции на браншови и/или професионални организации, да бъдат изведени от обхвата на задължените съгласно Закона лица. В тази връзка, в Допълнителните разпоредби (ДР) да се въведе легална дефиниция за ЮЛНЦ, които изпълняват функции на браншови и професионални организации. Това следва да бъдат тези юридически лица с нестопанска цел, определени за извършване на дейност в обществена или в частна полза, на които със закон са възложени определени функции, включително участие в управлението на гаранционни фондове, фондове за компенсиране на инвеститори или други</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Направеното предложение не е свързано с конкретните текстове от проекта на ЗИД на ЗМИП. Предстои изготвяне на цялостен преглед на правилата за мерките срещу изпиране на пари и срещу финансиране на тероризма, когато предложението ще бъде обсъдено.</p>

	<p>фондове, учредени по силата на кодекси или закони, регулиращи дейността на лица по чл. 1, ал. 1 от Закона за кредитните институции и чл. 1, ал. 2 от Закона за Комисията за финансов надзор. По този начин, организации на банкови и небанкови финансови институции, които са задължени лица по чл. 4 от ЗМИП, поради ниското ниво на риск от изпиране на пари в дейността им, ще бъдат освободени от несвойствени задължения, като се има предвид, че повечето от тях се финансират единствено чрез членски внос и не извършват или извършват много ограничен обем от стопански дейности, обикновено свързани с обучението и квалификацията на служители на членовете им и на кадри от финансовия сектор. Те са браншови организации на професионални участници на финансовите пазари и като такива се създават и действат изключително в защита на интересите на членовете си, изпълнявайки функции на техни съсловни организации. Доколкото с промените в Закона съсловните организации отпаднаха от кръга на задължените лица по чл. 4 от ЗМИП, счита, че и браншовите организации на финансовите институции от банковия и небанков сектор следва по същата логика да бъдат освободени от задълженията по ЗМИП.</p>		
	<p>11. По чл. 98, ал. 4 от ЗМИП. Същевременно, предлага ал. 4 на чл. 98 от ЗМИП да се редактира, като отпадне фиксирането на конкретен размер на годишния оборот (20 000 лв.), при който ЮЛНЦ трябва</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Направеното предложение не е свързано с конкретните текстове от проекта на ЗИД на ЗМИП. Предстои изготвяне на цялостен преглед на правилата за мерките срещу изпиране на пари и срещу</p>

	<p>да изготвят оценки на риска. Предлага вместо това да се реферира към размера на годишния оборот, при достигане на който данъчно задължените лица са длъжни съгласно чл. 96, ал. 1 от Закона за данъка върху добавената стойност (ЗДДС) да се регистрират по ЗДДС. Към настоящия момент този размер е 100 000 лв. за периода от последните последователни 12 месеца преди съответния месец, в който се поражда задължение за регистрация.</p> <p>Мотиви: Законодателят всъщност е фиксирал размер на оборота, свидетелстващ за трайното ангажиране със стопанска дейност на съответните лица, при което извършването на стопанска дейност формира значим източник на приходи и предполага по-широк кръг от договорни отношения с по-голямо количество контрагенти, по-големи размери на престациите, при което е по-възможно да възникнат рискове от изпиране на пари.</p>		<p>финансиране на тероризма, когато предложението ще бъде обсъдено.</p>
<p>Ивайло Йочев</p>	<p>По § 10: 3. Създава се нова ал. 5 в чл. 63: „(5) Към декларацията по ал. 4 се прилагат документи, от които може да бъде установено, че физическите лица, посочени за действителни собственици, попадат в обхвата на дефиницията по § 2, ал. 1 от допълнителните разпоредби.“ Считам, че изискването не следва да се ограничава само до хипотезите на §2, ал. 1 от допълнителните разпоредби. Предложената разпоредба ще изключи изискване за предоставяне на документи в случаи, при които лица на висша ръководна длъжност се</p>	<p>Приема се.</p>	<p>Предложението е отразено.</p>

	<p>посочват като действителни собственици (хипотеза на §2, ал. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗМИП).</p> <p>В тази връзка и с цел избягване на възможни интерпретации кога следва да се предоставят документи, предлагам текстът да бъде променен на „(5) Към декларацията по ал. 4 се прилагат документи, от които може да бъде установено, че физическите лица, посочени за действителни собственици, попадат в обхвата на съответните дефиниции по § 2 от допълнителните разпоредби.“</p>		
	<p>По § 11: Създава се чл. 63а:</p> <p>„Чл. 63а. (1) Лицата по чл. 4 и органите и администрациите по чл. 63, ал. 11 уведомяват Агенцията по вписванията, когато при изпълнение на задълженията си установят несъответствие между събраните от тях данни за действителните собственици на дадено лице, което е лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1, и вписаните в съответния регистър данни за действителните собственици на същото. Лицата по чл. 4 и органите и администрациите по чл. 63, ал. 11 прилагат към уведомлението всички налични документи, относими към установеното несъответствие. Уведомяването се извършва в срок до четиринадесет дни от установяване на несъответствието.</p> <p>Моето разбиране е, че посредством <i>Уведомяването се извършва в срок до четиринадесет дни от установяване на несъответствието</i> се цели въвеждане на подход, обособен в чл. 16а, ал. 1, параграф първи от „Proposal for a Regulation of the</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Предлаганият механизъм има за цел да изпълни задължение на България за транспониране на чл. 30, пара. 4 и член 31, пара. 5 от Директивата за мерките срещу изпиране на пари и отговаряне на идентифицирани несъответствия от страна на ЕК, които предвиждат изрично изискване за задължените субекти, а за компетентните органи – ако е целесъобразно и до степента, до която това изискване не засяга ненужно техните функции – да съобщават за несъответствия между информацията за действителния собственик, налична в централните регистри и информацията за действителния собственик, с която те разполагат.</p> <p>В този смисъл е необосновано изразеното становище за „прехвърляне” на</p>

	<p>European Parliament and of the Council on the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering and terrorist financing“ (Draft, 05.12.2022).</p> <p>Както обаче може да бъде установено, текстовете на горепосочения проект за регламент обособяват цялостно процес, чрез който:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. се определя времеви срок от 28 дни в нормативен документ, касаещ превенцията изпирането на пари и финансирането на тероризма, при който лицата по чл. 61, ал. 1 и чл. 62, ал. 1 ЗМИП следва да предприемат действия за актуализиране на информацията при промяна на действителните си собственици пред съответния регистър (чл. 45, ал. 1а от Проекта за Регламент); 2. се вменява на задължените лица горепосоченото задължение в рамките на 14 дни да се уведомят съответният регистър на действителните собственици за несъответствие; 3. се обособяват изключения: <ul style="list-style-type: none"> • изискването за уведомяване относно несъответствие не следва да се прилага от определен кръг задължени лица в процеса на установяване на правното положение на техен клиент или когато техните ангажименти са свързани с правна защита или представяне на клиента при или по отношение на съдебни дела, включително предоставяне на 	<p>задължения или непропорционално натоварване на лицата по чл. 4 от ЗМИП. Следва да се отбележи, че задължението по чл. 63а на лицата по чл. 4 от ЗМИП не е за установяване на нарушение, нито за упражняване на надзорни или контролни функции, а единствено за уведомяване за установено несъответствие в рамките на комплексната проверка на клиента, каквото задължение лицата по чл. 4 от ЗМИП, имат и към момента съгласно действащия чл. 63, ал. 11 от ЗМИП. С въведената редакция в ЗИД на ЗМИП се отменя тази алинея и се прецизира обхвата на задължението и неговия адресат, като се осигурява бързина на процедурата, каквато е препоръката на ЕК. Изключването на лицата по чл. 4 от обхвата на задължението за уведомяване за констатирани несъответствия би било в противоречие с посочените текстове на Директива (ЕС) 2015/849. Предложението за „транспониране“ на текстове от предложението за Регламент, не се приема, доколкото същите не са част от действащ нормативен акт, а в случай, че станат, ще имат пряко действие, без необходимост от транспониране в националното законодателство.</p>
--	---	--

	<p>съвети за избягване на такива (чл. 16а, ал. 1, параграф втори от Проекта за Регламент);</p> <ul style="list-style-type: none">• с изключение на случаите, при които спрямо клиент се прилагат разширени мерки за комплексна проверка съгласно чл. 35 ЗМИП, се допуска, при определени условия, задължено лице да уведоми клиента за установеното несъответствие и да поиска разяснение. Също така се допуска в рамките на 14 дни след получаване на уведомлението от задълженото лице съответния клиент да предприеме самостоятелни действия за актуализация на информацията в съответния регистър. В случай, че клиентът не предприеме действия в рамките на тези 14 дни, тогава задълженото лице следва да предприеме действия по уведомяване на съответния регистър. (чл. 16а, ал. 2 от Проекта за Регламент). <p>Накратко - ЗИД по ЗМИП предлага императивно въвеждане на времеви срок за уведомяване на Агенция по вписванията от задължените лица, без обаче да отчита наличието/възможностите за определени изключения и по-рационален подход. Както е посочено в § 3 от Допълнителните разпоредби на ЗМИП, законът въвежда изисквания на Директива (ЕС) 2018/843. На практика, текстовете на Директивата изискват задължените лица да уведомят при установено несъответствие съответния регистър на действителните собственици (т.е. Агенция по</p>		
--	--	--	--

	<p>вписванията в случая на Република България). Текстовете обаче не определят срокове за подобно действие.</p> <p>Направено проучване в практиките на други държави - членки показва, че са налице сходни текущи процеси за изключения, посочени в Проекта на Регламента - задълженото лице може да се обърне към клиент и да уточни естеството на несъответствието или да напомни на клиент, че има подобно задължение, преди да предприеме действия към уведомяване на съответния регистър. Също така са налице пояснения какво точно следва да се приема за несъответствие - технически разминавания например не следва да се считат за „несъответствие“. Не може да бъде установено наличие на обособен времеви срок, при който задължено лице следва да уведоми съответния регистър за несъответствие.</p> <p>В допълнение - преглед на Mutual Evaluation Report on Bulgaria (MER), изготвен от MONEYVAL, не установи да има констатации, свързани със срокове от време при уведомяване за несъответствие от задължените лица. Налице е констатирано неразбиране от лицата по чл. 61, ал. 1 ЗМИП за наличие на срок от 7 дни, при който промени в действителните собственици следва да се посочат пред вписване в Агенция по вписванията:</p> <p><i>717. Whilst the 7 days deadline is short, the private sector appears to have limited knowledge of the obligation to file changes in beneficial ownership information in the given timeframe and the</i></p>		
--	--	--	--

Registry Agency have no enforcement function to check that filings are made when information changes.

Предвид горепосоченото считам, че въвеждане на императивно изискване към задължените лица да уведомяват Агенция по вписванията в рамките на 14 дни при установяване на несъответствие ще доведе до ненужна допълнителна административна тежест, както и донякъде може да се счита за прехвърляне на ангажимент към задължените лица, без същевременно Република България да е подобрила достатъчно самите процеси за разкриване на действителни собственици. Както може да бъде установено, ЗИД по ЗМИП не обособява елементи на рисково-базиран подход, а налага задължително докладване в кратък срок от време без значение от естеството на несъответствие (например техническа грешка в дата на раждане следва да се третира по идентичен начин с цялостно несъответствие на информацията за действителен собственик).

В тази връзка предлагам или да бъдат транспонирани напълно текстовете от Проект за Регламент, обособяващи и възможности за подход / изключения по отношение уведомяване за несъответствия/, или предложеното изречение „Уведомяването се извършва в срок до четиринадесет дни от установяване на несъответствието.“ да бъде премахнато.

<p>Българска петролна и газова асоциация (БПГА)</p>	<p>Представя предложение за промени в текста на ЗМИП, чрез което да се преразгледат категориите на задължените субекти и да се изключат от тях „търговците на петрол и петролни продукти“, а именно конкретно чрез следното изменение:</p> <ul style="list-style-type: none"> - в чл. 4, т. 20 от ЗМИП да се направят следните изменения: <p>„В т. 20 думите „<i>петрол и петролни продукти</i>“ се заличават.“</p> <p>Според БПГА е целесъобразно отпадането на категорията „търговци на петрол и петролни продукти“ от задължените субекти съгласно ЗМИП поради следните причини:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Категории задължени субекти. <p>Търговците на горива не са сред задължителните категории субекти, посочени в чл. 2, параграф 1 от Директива (ЕС) 2015/849.</p> <p>Дори и след последните промени на законодателството, касаещо прането на пари на европейско ниво, търговците на горива не са включени като задължени лица, спрямо които да се прилагат мерките.</p> <p>Липсва обосновка за разширения обхват на ЗМИП по отношение на категориите задължени лица и конкретно включването на търговците на петрол и петролни продукти като задължени субекти.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Оценка на риска. 2.1. Наднационална оценка на риска 	<p>Не се приема.</p>	<p>Направеното предложение не е свързано с конкретните текстове от проекта на ЗИД на ЗМИП.</p>
--	--	----------------------	--

Докладът за наднационалната оценка на риска, както за предходния 2-годишен период, така и за този от октомври 2022 година, не идентифицира рискове, които да обосноват необходимостта търговците на горива да бъдат включени като задължени субекти и да прилагат мерките за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

2.2.Национална оценка на риска (НОР)

Липсва подробна обосновка за включването на петролния сектор като високорисков в националната оценка на риска. Основен аргумент, който е използван в доклада, е наличието на голям процент плащания в брой в определени сектори, а именно при търговията с храни, петролни продукти и медикаменти.

Плащания в брой при продажба на гориво са по-скоро относими за ритейл сектора (продажби на горива на дребно), които продажби не са обект на контрол съгласно ЗМИП, както например не са обект на контрол продажбите на стоки на физически лица в супермаркетите.

В допълнение съгласно действащото българско законодателство всички плащания над 10 000 лв. следва да се извършват по банков път, което гарантира тяхната проследяемост, както по отношение на данъчните задължения, така и спрямо техния произход. Нещо повече, предлаганите от Министерство на финансите

	<p>промени в нормативната база ще доведат до двойно намаляване на споменатия праг за разплащания в брой, което допълнително ще намали и без това нищожния риск в сектора.</p> <p>За всички по-съществени сделки, свързани с внос, съхранение и продажби на горива на едро или на корпоративни клиенти, плащанията се извършват по банков път и се осъществяват на база писмени договори със съответните контрагенти. В случаите, когато плащанията са по банков път, то и самите банки, като задължени субекти по ЗМИП, упражняват контрол с далеч по-високи изисквания и ефективност за спазването на закона.</p> <p>В допълнение, търговията с горива е силно регулирана дейност (контрол на горивото се осъществява от всяка точка на внос и производство, до складиране, търговия на дребно и едро, както и износ). С влизането в сила на Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход се въведе изискване за задължителна регистрация на търговците на горива на дребно и едро. Отделно съществуват и автоматизирани системи, с които компетентните органи във всеки един момент могат да проследят и упражнят контрол върху продажбата на горива, съответно се проследяват направените плащания. Това са небезизвестните Българска акцизна централизирана информационна система, оперирана от Агенция „Митници“;</p>		
--	--	--	--

	<p>следяща движението под режим отложено плащане на акциз и последващо освобождаване за потребление, както и системата „Контрол на горивата“, управлявана от Националната агенция по приходите, която проследява последващата им употреба след напускането на данъчните складове до крайния потребител.</p> <p>2.3.Административна тежест и неефективен контрол</p> <p>Несъразмерно и необосновано голяма е административната тежест за търговците на горива във връзка с изпълнение на задълженията по ЗМИП, което се прибавя към всички съществуващи регулаторни изисквания на сектора:</p> <p>Операторите са длъжни да инвестират в системи за проверки на клиенти; за постоянен мониторинг; за съхранение на данни, включително и лични данни (лични карти, паспорти); наемане на допълнителен персонал, който да отговаря за тази дейност; за обучение на персонала и др.</p> <p>В допълнение, счита, че това е само документална проверка, без ефективен контрол и механизъм за въздействие/противодействие (каквото би имало едно блокиране на средства от банка).</p> <p>В заключение счита, че по-целесъобразно би било да се предложи друг подходящ и по-ефективен начин за противодействие на риска от изпиране на пари в петролния сектор, вместо</p>		
--	--	--	--

	разширяването на обхвата на закона чрез включването на търговците на горива като задължени субекти по ЗМИП.		
адв. Асен Карагъзов – лично и в качеството си на управител на Адвокатско дружество „Симеонова Карагъзов“	<p>1. Мотивите, придружаващи публикувания на страницата на Портала за обществени консултации Законопроект за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпиране на пари („ЗИДЗМИП“), не отговарят на изискванията на разпоредбата на чл. 28, ал. 2, т. 1, 4 и 5 от Закона за нормативните актове. Неизвършването и/или непубликуването от страна на съставителя на законопроекта на анализ за съответствието му с правото на Европейския съюз, включително актуалната практика на Съда на Европейския съюз („СЕС“), която изяснява обхвата на адвокатската тайна, гарантирана от разпоредбите на чл. 7 и чл. 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“), представлява достатъчно основание законопроектът да не бъде внасян за разглеждане в Министерския съвет, без преди това да претърпи съществени изменения в частта, касаеща адвокатите и адвокатските дружества, а още по-малко приеман от Министерския съвет в настоящия му вид.</p> <p>2. Съдът на Европейския съюз приема, че адвокатската тайна е един от общите принципи на правото на Съюза, основаващи се на общите ценности и конституционните традиции, които са общи за държавите членки (Решение от 18 май 1982 г., AM & S Europe /Комисия (C-155/79, EU:C:1982:157, т. 18). Макар обхватът и условията на защита на</p>	Не се приема.	<p>Предлаганият механизъм по чл. 63а от ЗИД на ЗМИП има за цел да изпълни задължение на България за транспониране на чл. 30, пара. 4 и член 31, пара. 5 от Директивата за мерките срещу изпиране на пари и отговаряне на идентифицирани несъответствия от страна на ЕК, които предвиждат изрично изискване за задължените субекти, а за компетентните органи – ако е целесъобразно и до степента, до която това изискване не засяга ненужно техните функции – да съобщават за несъответствия между информацията за действителния собственик, налична в централните регистри и информацията за действителния собственик, с която те разполагат.</p> <p>Задължението по чл. 63а на лицата по чл. 4 от ЗМИП е единствено за уведомяване за установено несъответствие в рамките на комплексната проверка на клиента, каквото задължение лицата по чл. 4 от ЗМИП, вкл. адвокатите, имат и към момента съгласно действащия чл. 63, ал. 11 от ЗМИП. С въведената редакция в ЗИД на ЗМИП се отменя тази алинея и се</p>

	<p>адвокатската тайна в Република България да се уреждат от Закона за адвокатурата, самият принцип на тази защита е гарантиран на две основания, а именно чл. 7 и чл. 47 от Хартата.</p> <p>3. Европейския съд по правата на човека („ЕСПЧ“) приема, че правилото за професионалната тайна между адвоката и неговия клиент се гарантира едновременно от член 6 и от член 8 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи („ЕКПЧ“) (Вж. ЕСПЧ, 16 декември 1992 г., Niemietz с/у Германия, CE:ECCHR:1992:1216JUD001371088, § 37. Относно правото на зачитане на личния живот, вж. ЕСПЧ, 24 юли 2008 г., André и др. с/у Франция („решението Michaud“), CE:ECCHR:2008:0724JUD001860303, § 36, и ЕСПЧ, 6 декември 2012 г., Michaud с/у Франция, CE:ECCHR:2012:1206JUD001232311, § 117—119).</p> <p>4. Съобразно гореизложеното Република България е длъжна да гарантира, че всички закони, включително тези в областта на предотвратяването и противодействието на изпирането на пари, осигуряват такова ниво на защита на адвокатската тайна, което е съобразено с нивото на защита, гарантирано от чл. 6 и чл. 8 от ЕКПЧ.</p> <p>5. Връзката между поверителността на кореспонденцията между адвоката и неговия клиент и правото на справедлив съдебен процес е изяснена от СЕС в решението от 26 юни 2007 г. по дело решение от 26 юни 2007 г., <i>Ordre des barreaux francophones и germanophone</i></p>	<p>прецизира обхвата на задължението и неговия адресат, като се осигурява бързина на процедурата, каквато е препоръката на ЕК.</p> <p>Разпоредбата на чл. 63а въвежда задължение за всички задължени лица по чл. 4 от ЗМИП, без да засяга ролята на адвоката като защитник на клиента.</p> <p>Разпоредбата на чл. 9б по същество също не е ново изискване, а замества и прецизира действащата разпоредба на чл. 105 от ЗМИП, която със ЗИД на ЗМИП бива отменена. Изискванията на чл. 9б се въвеждат от една страна с цел пълно съответствие с разпоредбата на чл. 47 от Директива 2015/849, а от друга страна в изпълнение на изрични ангажименти, заложили в Плана за действие с мерки за адресиране на последващите ангажименти на Република България след присъединяването към Валутния механизъм II (ERM II).</p> <p>Видно от предложената редакция на новия чл. 9б, ал. 1 от ЗИД на ЗМИП в обхвата му попада много по-широк кръг лица от адвокатите, като същевременно не всички адвокати извършват по занятие дейностите по чл. 4, т. 15, 16 и 18. Доколкото дейността по предоставяне на правни консултации не е прерогатив</p>
--	--	---

	<p>и др., C-305/05 („решение <i>Ordre des barreaux francophones et germanophone</i> и др.“). В това отношение СЕС приема, че „[a]двокатът не би могъл да изпълнява по подходящ начин задачата си да съветва, защитава и представлява клиента си и следователно последният би бил лишен от правата, които са му предоставени с член 6 от ЕКПЧ, ако в рамките на съдебно производство или на подготовката му адвокатът бъде задължен да съдейства на държавните органи, като им предоставя информация, получена по време на правни консултации, проведени в контекста на такова производство”.</p> <p>6. СЕС приема и че „от практиката на ЕСПЧ следва, че член 8, параграф 1 от ЕКПЧ закриля поверителността на всяка кореспонденция между физически лица и предоставя засилена защита на обмена на информация между адвокатите и техните клиенти (вж. в този смисъл решение на ЕСПЧ от 6 декември 2012 г., <i>Michaud</i> с/у Франция, СЕ:ЕCHR:2012:1206JUD001232311, § 117 и 118). Подобно на тази разпоредба, предоставената закрила, която обхваща не само дейността по защита, но и правната консултация, член 7 от Хартата по необходимост гарантира тайната на тази правна консултация, както с оглед на нейното съдържание, така и с оглед на съществуването ѝ“, като „лицата, които се консултират с адвокат, могат разумно да очакват съобщенията им да останат лични и поверителни (решение на ЕСПЧ от 9 април</p>		<p>изключително на лицата, вписани като адвокати, няма пречка да бъдат въведени изисквания за извършването ѝ в специален закон, още повече закон, регулиращ значима за обществения ред материя, каквато са мерките срещу изпирането на пари.</p> <p>Следва да се посочи, че решенията на СЕС и ЕСПЧ не са цитирани в тяхната пълнота, като в действителност и двата съдебни органа многократно са се произнасяли (вкл. в цитираните решения) в подкрепа на становището, че правото на справедлив процес и адвокатската тайна не се накърняват от изискванията на законодателството в сферата на мерките срещу изпирането на пари и че адвокатската тайна по отношение на дейности, присъщи изключително на адвокатите, като процесуално представителство, остава защитена в достатъчна степен съгласно текстовете на Директива (ЕС) 2015/849, транспонирани в разпоредби като чл. 72, ал. 9, чл. 74, ал. 12 от ЗМИП и др.</p>
--	--	--	---

	<p>2019 г., Altay с/у Турция (№ 2), CE:ECtHR:2019:0409JUD001123609, § 49)“ и „освен в изключителни случаи, тези лица трябва основателно да могат да очакват, че без съгласието им техният адвокат няма да разкрие на никого, че те се консултират с него“ (вж. Решение от 8 декември 2022 г. по дело O rde van Vlaamse Balies, C-694/20, §49, както и Решение Michaud, § 118 и 119).</p> <p>7. Не на последно място, законодателят винаги е длъжен да съобразява и да не допуска ограничаването на правата, произтичащи пряко от разпоредбите на чл. 30, ал. 5 и чл. 134, ал. 1 от Конституцията.</p> <p>8. Посочените по-горе изисквания за защита на адвокатската тайна, произтичащи пряко от разпоредбите на Конституцията, членове 7 и 47 от Хартата и членове 6 и чл. 8 от ЕКПЧ, не са съобразени по никакъв начин от съставителя на законопроекта.</p> <p>Така например в проекторазпоредбата на чл. 63а не е предвидено каквото и да било изключение от задължението за уведомяване на Агенцията по вписванията в случаите, когато адвокат (или адвокатско дружество) установи несъответствие между събраните от него данни за действителните собственици на клиента си и вписаните в съответния регистър данни при или по повод на висящо съдебно производство или съдебно производство, което предстои да бъде образувано или е приключило, включително при предоставяне на правна консултация за образуване или за избягване на такова производство. В този</p>		
--	---	--	--

	<p>случай е очевидно, че адвокатът, респективно адвокатското дружество, действа като защитник на своя клиент в спор с администрацията или с частноправен субект. Както беше споменато по-горе, член 8 от ЕКПЧ защитава правните консултации с оглед не само на тяхното съдържание, но и на тяхното съществуване. Поради това следва да се приеме, че като уведомява третото лице (в случая – Агенцията по вписванията) за предполагаеми несъответствия между събраните от него данни и вписаните в съответния регистър обстоятелства, адвокатът по същество споделя с трето лице своята оценка за това дали клиентът му е спазил законовите изисквания за оповестяване на действителните собственици на клиента си. Тази оценка обаче е резултат от фактически и правен анализ, който представлява същността на дейността на предлагане на съвети от адвоката. От това следва, че тази дейност е защитена от професионалната тайна и адвокатът трябва да я съобщи само на своя клиент (по аналогия с решението на СЕС от 8 декември 2022 година по дело <i>O rde van Vlaamse Balies</i> и др. срещу <i>Vlaamse Regering</i>, C-694/20).</p> <p>9. Проекторазпоредбата на чл. 9б не е съобразена с чл. 134, ал. 1 от Конституцията, която изисква оценката на изискванията за надеждност и пригодност да се извършва от орган на адвокатурата, а не от орган на изпълнителната власт, което би било в унисон с разпоредбите на Закона за адвокатурата.</p>		
--	---	--	--

	<p>Предвиденото в законопроекта изискване адвокатът, който извършва дейностите по чл. 4, т. 15, 16 от ЗМИП, да „не дава основание за съмнение относно неговата надеждност и пригодност“ „въз основа на събраните за него данни“ е ярък пример за непригодност на правната регулация не само защото същата не е съобразена с изискванията на Специалната група за финансови действия FATF от 2019 г. (вж. International standards on combating money laundering and the financing of terrorism and proliferation съдържащи, стр. 117, т. 4 (а) и Guidance for the risk-based approach to trust and company service providers, т. 157, в които изрично е отбелязано, че „[t]he supervisor or SRB should ensure that requirements for licensing or registration and the process for applying are clear, objective, publicly available and consistently applied („[н]адзорният орган или саморегулиращ се орган следва да гарантира, че изискванията за лицензиране или регистрация и процесът за кандидатстване са ясни, обективни, публично достъпни и последователно прилагани“, но и защото не съответства на изискванията на чл. 4, ал. 1 от Конституцията законовите разпоредби да са ясни, точни, непротиворечиви, разбираеми, прецизни, недвусмислени и взаимносвързани, за да могат правните субекти да изведат от тях предписвания модел за поведение (Решение № 9 от 30.09.1994 г. по к.д. № 11 от 1994 г., Решение № 5 от 26.09.2002 г. по к.д. № 5 от 2002 г., Решение № 3 от 21.03.2012 г. по к.д. № 12 от 2011 г., Решение № 5 от 19.04.2019 г. по</p>		
--	--	--	--

	к.д. № 12 от 2018 г.). Оценката за надеждност и пригодност на адвокатите следва да се извършва по реда на Закона за адвокатурата съобразно ясни критерии, посочени в споменатия закон.		
Българска асоциация на управляващите дружества	<p>1. По предложението за нов чл. 63а</p> <p>Има някои принципни бележки по законопроекта, като една от основните е по предложението § 11 от законопроекта и новия чл. 63а на ЗМИП. Счита, че въвеждането на този текст ще създаде прекомерна административна тежест за задължените лица по чл. 4 от ЗМИП. По същество, вменяват им се функции по отношение отстраняване на несъответствия в данните относно действителните собственици на лицата по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1, и вписаните в съответния регистър данни за действителните собственици на тези лица, които функции следва да бъдат осъществявани от Агенцията по вписванията (АВ) и Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС), които би следвало да осигуряват данните относно действителните собственици на лицата по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1 да са верни, точни и актуални. Създават се и условия за субективизъм, допускане на неправилни квалификации, разминаване и противоречива информация, както и колизии при уведомяване на АВ от различни задължени по този текст лица, пораждаме на репутационни рискове за клиентите на финансовите институции, нанасяне на щети на лицата по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1 от ЗМИП, съответно възникват предпоставки за ангажиране на</p>	Приема се частично.	<p>Разпоредбата на ал. 1 е редактирана съответно.</p> <p>Въведеният с новия чл. 63а механизъм има за цел да изпълни задължение на България за транспониране на чл. 30, пара. 4 и член 31, пара. 5 от Директивата за мерките срещу изпиране на пари и отговаряне на идентифицирани несъответствия от страна на ЕК, които предвиждат изрично изискване за задължените субекти, а за компетентните органи – ако е целесъобразно и до степента, до която това изискване не засяга ненужно техните функции – да съобщават за несъответствия между информацията за действителния собственик, налична в централните регистри и информацията за действителния собственик, с която те разполагат. Посочените текстове въвеждат и изискването за отбелязване на несъответствието в публичния регистър. В този смисъл е необосновано изразеното становище за „вменяване на функции” или прекомерна административна тежест за лицата по чл. 4 от ЗМИП. Следва да се отбележи, че задължението по чл. 63а на лицата по чл. 4 от ЗМИП не е за установяване на нарушение, нито за</p>

	<p>гражданскоправната отговорност на лицата по чл. 4 спрямо лицата по чл. 61, ал. 1 и чл. 62, ал. 1. Счита, че тези функции следва да бъдат поети от горесцитираните компетентни държавни органи, като за целта бъде укрепен техният административен капацитет, включително в бюджетен и персонален аспект. Счита, че ако чл. 63а не бъде заличен, трябва да бъде основно преработен. Счита, че сроковете за реакция и уведомяване на Агенцията по вписванията относно разминаване в данните за действителните собственици на лицата по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1, и вписаните в съответния регистър данни за действителните собственици на тези лица следва да са подълги, изчислявани в работни дни, считано не просто от установяване на несъответствието, а от момента, в който са събрани всички налични документи, извършена е проверка (поради сериозните последици за клиента на лицето по чл. 4 от ЗМИП, при допуснати грешки или неправилно квалифициране на обстоятелствата), съответно от вземане на решението на компетентния корпоративен орган на лицето за уведомяване на АВ и изпращане на окомплектованата документация. Идеята е уведомяването на АВ да става действително след задълбочена проверка и събиране на документи и доказателства за наличие на несъответствие в информацията относно действителния собственик на клиента. В АВ следва да се предоставят не самите документи (каквото тълкуване текстът поражда), а копия от тях,</p>		<p>упражняване на надзорни или контролни функции, а единствено за уведомяване за установено несъответствие в рамките на комплексната проверка на клиента, каквото задължение лицата по чл. 4 от ЗМИП, имат и към момента съгласно действащия чл. 63, ал. 11 от ЗМИП. С въведената редакция в ЗИД на ЗМИП се отменя тази алинея и се прецизира обхвата на задължението и неговия адресат, като се осигурява бързина на процедурата, каквато е препоръката на ЕК.</p> <p>Въвеждането на изключение от отговорността за вреди може да доведе до злоупотреби, опасения за което изразиха и други заинтересовани страни. С оглед на това предложението за редакция на ал. 4 не се приема. Механизъм за предотвратяване на вреди следва да бъде задължението за предоставяне на достатъчно информация и документи и извършването на проверка на същите, а не <i>a priori</i> освобождаване на лицата от отговорност.</p>
--	--	--	--

	<p>като съответно следва да се редактира изречение второ на чл. 63а, ал. 1.</p> <p>Във връзка с ал. 2 на чл. 63а следва да се обмисли вариант, при който не се прави вписване относно наличие на уведомление за несъответствие, доколкото на вписванията в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ) се дава публичност, а ще бъде налице необходимост да се извършат съответни проверки и комуникации с лицата по чл. 61, ал.1 и чл. 62, ал. 1, чрез което да се установи реалното положение, свързано със статута на действителните им собственици. По този начин би се гарантирала и в по-голяма степен защитата на лицата, които изпълняват законоустановени задължения за уведомяване при несъответствия в ТРРЮЛНЦ и би се минимизирал репутационният риск.</p> <p>В ал. 5 на същата разпоредба е предвидено, че Агенцията по вписванията и длъжностните лица в АВ не носят отговорност за вреди във връзка с извършените в регистрите вписвания въз основа на постъпили уведомления за несъответствие.</p> <p>Във връзка с прилагане на посочената нова разпоредба могат да възникнат опасения от страна на лицата по чл. 4 и техните служители за евентуални неблагоприятни последици за тях, ако в резултата на подадено уведомление по чл. 63а, ал. 1 от ЗМИП лице, което е лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1 от ЗМИП, претърпи вреди и/или са налице пропуснати ползи. Това би могло да доведе до нежелание</p>		
--	---	--	--

	<p>за подаване на такива уведомления от страна на лицата по чл. 4 и на практика до превръщане на нормата в едно добро пожелание. Ал. 6 на чл. 63а от своя страна освобождава от отговорност лицата по чл. 4 от ЗМИП, но само с оглед техни задължения от информационен характер, базирани напр. на споразумения за конфиденциалност или правила за защита на личните данни, но не отстранява напълно възможността да се търси обща отговорност на вреди от лицата по чл. 4.</p> <p>В тази връзка, с оглед осигуряване на гаранции за ефективното прилагане на новия текст на чл. 63а от ЗМИП и постигане на целта на закона, а именно отразяване на актуални, точни и верни данни в регистрите на действителните собственици на юридическите лица и другите правни образувания, счита, че в закона следва да бъдат включени и разпоредби, ограничаващи възможността за търсене на отговорност от лицата по чл. 4 от ЗМИП и техните служители за настъпили вреди и/или пропуснати ползи от съответните юридически лица или други правни образувания в резултат от подадено уведомление по чл. 63а, ал. 1 от ЗМИП. В тази връзка, предлага следната редакция в чл. 63а, ал. 5:</p> <p>„(5) Агенцията по вписванията и длъжностните лица в Агенцията по вписванията не носят отговорност за вреди във връзка с извършените в регистрите вписвания въз основа на постъпили уведомления за несъответствие. Лицата по чл. 4 и техните служители не носят отговорност за вреди и/или</p>		
--	---	--	--

	<p>пропуснати ползи, настъпили за лице, което е лице по чл. 61, ал. 1 или по чл. 62, ал. 1, в резултат на подадено уведомление по ал. 1, освен при установен умисъл или груба небрежност.“</p> <p>Текстът на чл. 63а следва внимателно да бъде анализиран, като се отстранят евентуалните противоречия, които би могъл да породят, като се разпределят отговорностите по начин, който не води до колизия на изисквания и не възлага на ИП и лицата по чл. 4 от ЗМИП неизпълними задължения.</p>		
	<p>2. § 16 от Законопроекта, с който се променят чл. 101, ал. 2, т. 13 и т. 14 от ЗМИП</p> <p>Счита, че следва да бъдат редактирани т. 2 и т. 3 на § 16 от Законопроекта, с които се променят чл. 101, ал. 2, т. 13 и т. 14 от ЗМИП.</p> <p>С промените по т. 13 се въвежда изискване във вътрешните правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма да се включват правилата за организиране и за работа на специализираната служба по чл. 106, политики и процедури за проверка на професионалната компетентност и надеждността при наемане и текуща оценка на служителите в специализираната служба, както и правилата за проверката и обучението на тези служители; за целите на проверката по предходното изречение може да се изисква и свидетелство за съдимост или друг аналогичен документ за лицата, които не са български граждани. Счита, че текстът следва да се приведе в по-пълно съответствие с текста на чл. 8, пар. 4, б.</p>	<p>Приема се частично.</p>	<p>Разпоредбата на чл. 101, ал. 2, т. 14 е прецизирана.</p> <p>Редакцията предоставя достатъчно гъвкавост на лицата по чл. 4 да посочат във вътрешните си правила конкретните критерии, документи и/или процеси, които проверката следва да включва, както и кои служители в рамките на задълженото лице следва да я извършват.</p>

	<p>„а“ от Директива 2015/849, който изисква във вътрешните правила да се включват разпоредби относно назначаването на служителите в специализираната служба и текущата оценка на познанията относно законодателството за мерките срещу изпиране на пари на останалите служители (employee screening), без да има изисквания за оценка на професионалната компетентност и надеждност или някакъв друг вид проверка. Разбира, че е възможно понятието „проверка“ да се тълкува като оценка на знанията по ЗМИП, но дори в такъв случай това предполага изискване на практика всички лица да се наемат с определена начална подготовка, както и задължение да се провеждат тестове, като такава тежест според нас не произтича от Директива (ЕС) 2018/843.</p> <p>Предлага разпоредбата на т. 13 да бъде променена така, че да отрази Насоките на Европейския банков орган относно политиките и процедурите, свързани с управление на нормативното съответствие, и ролята и отговорностите на служителя, отговорен за нормативното съответствие във връзка с БИП/БФТ, съгласно чл. 8 и глава VI от Директива (ЕС) 2015/849 (EBA/GL/2022/05), като придобие следната редакция:</p> <p>„13. правилата за организиране и за работа на специализираната служба по чл. 106, включително и по отношение на пригодност, умения и експертен опит на ръководителя на специализираната служба, както и правилата за обучение на</p>		
--	---	--	--

	<p>служителите в специализираната служба;“. По същия начин в цитираната по-горе т. 14 е въведено изискване към правилата за обучение да се прибавят и политики и процедури за проверка на професионалната компетентност и надеждността при наемане и текуща оценка на останалите служители. Ако за служителите от специализираната служба има известен резон да бъдат проверявани с оглед компетентност и надеждност (очевидно за целите на изпълнението на функциите им съгласно ЗМИП), то Директива 2015/849 не съдържа подобно изискване за останалите служители, които може изобщо за първи път да бъдат назначавани на работа и тепърва да трябва да бъдат обучавани (затова са предвидени и въвеждащо и периодични обучения).</p> <p>Поради тази причина, предлага промяната на чл. 101, ал. 2, т. 14 да отпадне от Законопроекта и действащият понастоящем текст да остане в досегашния си вид. Ако все пак проектотекстът в ЗИД на ЗМИП остане, то § 16, т. 3 от ЗИД на ЗМИП следва да придобие следната редакция:</p> <p>„14. правилата за обучение и текуща оценка на останалите служители“.</p> <p>Счита, че с въпросните точки се увеличава административната тежест за създаване и прилагане на правила, процедури и изисквания относно организацията и проверката на професионалната компетентност на служителите в специализираната служба по чл. 106 ЗМИП, както и на останалите служители във всички задължени по чл. 4 ЗМИП лица, без</p>		
--	---	--	--

	<p>да се отчита мащаба на тяхната дейност, икономически възможности, наличния персонал и капацитет и пр.</p> <p>Разпоредбите се основават на последните насоки на Европейския банков орган, но по отношение на българските дружества и задължени субекти е необходимо да се прецизират, особено когато текстовете се внасят в българското право на ниво законодателен акт. Добре е в законодателството да се отчете, че има задължени лица по чл. 4 от ЗМИП, които към момента имат персонал от 6, 7 или 8 служители, като в това число са и членовете на управителния им орган.</p> <p>Би било добре текстовете да се прецизират и отчете, че въпросните разпоредби биха работили безспорно добре за организации и дружества с по-голям капацитет и персонал, примерно от поне 50 служители, и много нива на компетенции. Възможно е и при намирането на решения за прецизиране на текстовете да се приложи и материалният интерес/засегнатият обществен интерес или размерът на активи под управление в колективни и индивидуални портфейли, управлявани от УД и т.н.</p> <p>Като обобщение и принципна позиция, въпросът за мащабите на дейността на задълженото лице по чл. 4 ЗМИП и неговия ресурс, финансов и общ капацитет е от изключителна важност и го повдига за обсъждане не само с оглед на цитираните текстове, а и с оглед цялостното прилагане на изискванията и мерките, предвидени по</p>		
--	--	--	--

	<p>ЗМИП, доколкото към момента законът не отчита подобни критерии и диференциация при задълженията на субектите.</p>		
	<p>3. По § 2 от ЗИД и новия чл. 9б, ал. 1, т. 5 от ЗМИП</p> <p>В новия чл. 9б, ал. 1 се въвеждат изисквания към физическите лица по чл. 4, т. 15, 16 или 18, както и прокурист, управител, член на управителен или контролен орган, или действителен собственик на лице по чл. 4, т. 15, 16 и 18, като в т. 5 е уредено изискване по отношение на съответното лице „въз основа на събраните за него данни не дава основание за съмнение относно неговата надеждност и пригодност“.</p> <p>Това изискване е специфично и не може да се прецени кой орган е ще прави оценка за надеждност и пригодност на „лица, даващи правни консултации“ (това са адвокати, а при тях такава оценка няма и чл. 4 от Закона за адвокатурата определя изискванията за придобиване на права на адвокат). Същите аргументи се отнасят и до лица по чл. 4, т. 14 и 17 от ЗМИП – при тях е трудно обективно да се извърши оценка за „пригодност и надеждност“, доколкото и такива правила не са предвидени в специални закони.</p> <p>Счита, че смисълът на тази разпоредба е задължените лица да са положили нужната грижа да отговарят на изискванията така, че при проверка от съответния надзорен орган да се направи въпросното обосновано заключение за пригодност.</p> <p>Предлага текстът да отпадне.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Разпоредбата на чл. 9б по същество не е ново изискване, а замества и прецизира действащата разпоредба на чл. 105 от ЗМИП, която със ЗИД на ЗМИП бива отменена. Изискванията на чл. 9б се въвеждат от една страна с цел пълно съответствие с разпоредбата на чл. 47 от Директива 2015/849, а от друга страна в изпълнение на изрични ангажименти, заложили в Плана за действие с мерки за адресиране на последващите ангажименти на Република България след присъединяването към Валутния механизъм II (ERM II).</p> <p>Видно от предложената редакция на новия чл. 9б, ал. 1 от ЗИД на ЗМИП в обхвата му попада много по-широк кръг лица от адвокатите, като същевременно не всички адвокати извършват по занятие дейностите по чл. 4, т. 15, 16 и 18. Доколкото дейността по предоставяне на правни консултации не е прерогатив изключително на лицата, вписани като адвокати, няма пречка да бъдат въведени изисквания за извършването ѝ в специален закон, още повече закон, регулиращ значима за обществения ред</p>

			<p>материя, каквато са мерките срещу изпирането на пари.</p> <p>Редакцията предоставя достатъчно гъвкавост на лицата по чл. 4 да посочат във вътрешните си правила конкретните критерии, документи и/или процеси, които проверката следва да включва, както и кои служители в рамките на задълженото лице следва да я извършват.</p>
	<p>3. По § 6 от Законопроекта и чл. 53, нова алинея 9.</p> <p>Предлага текстът на новата алинея да се редактира по следния начин:</p> <p>„(9) По отношение на законните представители и пълномощници на клиент – физическо лице, се прилагат ал. 1—8 ал. 1, 2 и 4-8.“</p> <p>Мотиви:</p> <p>Счита, че не е необходимо да се събират данни за професионалната дейност на пълномощника, тъй като това няма отношение към деловите взаимоотношения и рисковия профил на клиента.</p> <p>Счита, че не е необходимо да се събират данни за целта и характера на взаимоотношенията с пълномощника, тъй като такива вече са установени за клиента и пълномощникът не може да има други цели и характер на взаимоотношенията.</p> <p>По отношение на данните за идентификация по ал. 1, 2, 5, 6 и т.н. има резон за уреждането им, но данните по ал. 3 на чл. 53 относно професионалната дейност на лицето и целта и характера на участието на лицето в деловите взаимоотношения чрез използване на</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>Разпоредбата на чл. 53, ал. 9 от ЗМИП е прецизирана.</p>

	<p>документи, данни или информация от надежден и независим източник, попълване на въпросник или по друг подходящ начин, не смята за обосновано, защото УД не встъпват е делови взаимоотношения с пълномощника на клиента.</p> <p>„(3) При встъпване в делови взаимоотношения се събират и данни за професионалната дейност на лицето и целта и характера на участието на лицето в деловите взаимоотношения чрез използване на документи, данни или информация от надежден и независим източник, попълване на въпросник или по друг подходящ начин.“</p> <p>Предлага да отпадне приложението на ал. 3 по отношение на законните представители или пълномощниците на физическите лица.</p>		
	<p>3. По § 8 от ЗИД на ЗМИП и чл. 59, ал. 4 от ЗМИП.</p> <p>Промяната на посочения текст е в две посоки:</p> <p>А) От една страна разпоредбата намира приложение не само, когато клиентът е дружество, чиито дялови ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар или на пазар на трета държава, който се подчинява на изискванията за оповестяване в съответствие с правото на Европейския съюз или на еквивалентни международни стандарти, осигуряващи адекватна степен на прозрачност по отношение на собствеността, но и когато дяловите ценни книжа на юридическите лица, които ги притежават или контролират също са допуснати до търговия на такива пазари.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Предложението за редакция на чл. 59, ал. 4 от ЗМИП има за цел да се прецизират изискванията при събиране информация относно собствеността на публичните дружества. По време на общественото обсъждане през ноември 2022 г. бе прието предложение за редакция на БАЛИП, която имаше за цел ясно да бъде определена необходимостта от събиране на данни за акционерите, които притежават 5% от броя на гласовете в общото събрание.</p> <p>С ал. 4 от чл. 59 от ЗМИП се въвежда изключение от правилото за идентифициране на всяко физическо лице, което е действителен собственик на</p>

	<p>Счита, че такова разширяване на обхвата не е в съответствие с определението за действителен собственик, дадено в разпоредбата на чл. 3, т. 6 от Директива 2015/849. Освен това предвид съдържанието на уведомлението за дялово участие по реда на чл. 145 и сл. от ЗППЦК, се осигурява прозрачност на веригата на собствеността на публичната компания, при това не само по отношение на собствениците, чиито акции на свой ред се търгуват на регулиран пазар, а за всички лица, които притежават пряко и непряко дялово участие по чл. 145 и сл. ЗППЦК.</p> <p>Б) Детайлизира се и се конкретизира каква точно информация трябва да се събере за клиента, съответно за юридическите лица, които го притежават или контролират.</p> <p>Във връзка с промяната възникват няколко практически проблема. За да бъде изпълнено изискването за събиране на информацията за дялово участие, подлежаща на разкриване по реда на глава единадесета, раздел I от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) или аналогична информация за дружествата на регулиран пазар извън Република България, на практика лицето по чл. 4 от ЗМИП трябва да събере необходимата информация от самите уведомления за разкриване на дялово участие. Съгласно чл. 145, ал. 1 от ЗППЦК всеки акционер, който придобие или прехвърли пряко и/или по чл. 146 право на глас в общото събрание на публично дружество, е длъжен да уведоми КФН и публичното дружество, когато премине</p>	<p>клиент – юридическо лице или друго правно образувание по реда на чл. 59, ал. 1 от ЗМИП, като в нормата са посочени задължителните минимални изисквания, които лицата по чл. 4 от ЗМИП следва да прилагат по отношение на собствеността на публичните дружества. В сегашната редакция на ЗМИП, съобразно установеното ниво на риск, лицата по чл. 4 от ЗМИП могат да събират по-голям обем от информация, включително и информацията, разкривана по реда на глава шеста „а“, раздел II от ЗППЦК и по реда на Наредба № 2 от 9.11.2021 г. за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар или съответната аналогична информация за дружества, които са допуснати до търговия на регулиран пазар извън страната. В допълнение, по реда на глава шеста „а“, раздел II от ЗППЦК публичните дружества разкриват информация за своето финансово състояние, която не във всички случаи е релевантна към установяването на тяхната собственост.</p> <p>Въвеждането на изключение с ал. 4 на чл. 59 от ЗМИП се дължи именно на това, че в голяма част от случаите е налице явна невъзможност да бъде определен действителен собственик по смисъла на §2 от ДР на ЗМИП по отношение на</p>
--	---	---

	<p>определените в закона прагове. Впоследствие, според чл. 148б от ЗППЦК, публичното дружество е длъжно да разкрие на обществеността по реда на чл. 100т информацията, предоставена с уведомлението на лицата по чл. 145 и 146 в срок три работни дни от уведомяването му. Различните публични дружества използват различни канали, както и различна форма за разкриване пред обществеността на посочената информация. Не са изключение и случаите, когато било съответният акционер, преминаващ законовоопределения праг, било самото публично дружество, пропускат или забавят оповестяването на тази информация.</p> <p>С оглед на изложеното по-горе, предлага разпоредбата на чл. 59, ал. 4 от ЗМИП да се редактира по следния начин:</p> <p>„(4) За клиентите – юридически лица, чиито акции се търгуват на регулиран пазар, които се подчиняват на изискванията за оповестяване в съответствие с правото на Европейския съюз или на еквивалентни международни стандарти, осигуряващи адекватна степен на прозрачност по отношение на собствеността, се събира информацията за дяловото участие, разкрита на обществеността по реда на глава единадесета, раздел I от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, или аналогична информация относно дружества на регулиран пазар извън Република България.“</p> <p>С оглед определяне на действителния собственик на клиент – юридическо лице или друго правно образование, лицето по чл. 4 от</p>		публичните дружества.
--	--	--	-----------------------

	<p>ЗМИП трябва да установи, кои са физическите лица, които отговарят на критериите за действителен собственик. Напълно възможно е, уведомление за преминаване на такъв праг от гласове в общото събрание на публично дружество, които да определят акционер като действителен собственик, да е било извършено преди три, четири, пет или повече години. Това на практика изключително много затруднява откриването на такава информация. Съществува съвсем реалната възможност лицето по чл. 4 от ЗМИП, независимо от положените усилия, да не успее да установи наличието на подобни данни или да пропусне такива именно поради големия времеви диапазон.</p> <p>Още по-големи затруднения биха възникнали за лицето по чл. 4 от ЗМИП, ако юридическото лице или друго правно образование, чийто действителен собственик се търси, се търгува на регулиран пазар извън Република България или се търгува на няколко регулирани пазара.</p> <p>Поради изложените по-горе съображения, проверката на идентификацията на действителния собственик на клиент юридическо лице или друго правно образование би била също затруднена, дори да е налице пълно съдействие от страна на клиента, чийто действителен собственик се идентифицира и този клиент предостави изискваната му документация и информация</p> <p>С оглед на изложеното по-горе, предлага текстът на § 8 от Законопроекта и чл. 59, ал. 4 от ЗМИП да бъде съответно редактиран.</p>		
--	---	--	--

<p>Да се даде възможност на лицата по чл. 4 от ЗМИП да идентифицират действителния собственик на клиент юридическо лице или друго правно образувание, чиито дялови ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар, въз основа на разкриваната от дружеството регулирана информация. За Република България това е информацията, разкривана по реда на Глава шеста „а“, раздел II от ЗППЦК и по реда на Наредба № 2 от 9.11.2021 г. за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар. Доколкото регулирана информация обхваща и разкриването на дяловото участие съгласно глава XI, раздел I на ЗППЦК, следва да може алтернативно да се използват съответните източници на информация, каквито са уведомленията на акционерите на публичните дружества по чл. 145, ал. 1 от ЗППЦК. Ако например лицето по чл. 4 от ЗМИП разполага с финансов отчет на публичното дружество с по-късна дата от датата на последното публично налично уведомление по чл. 145, ал. 1 от ЗППЦК (ако такава има), да се взимат предвид данните от този финансов отчет за целите на чл. 59, ал. 4 от ЗМИП.</p> <p>За дружествата, които са допуснати до търговия на регулиран пазар извън Република България, източник може да бъде съответна аналогична информация.</p>		
--	--	--

	<p>Този ред да се прилага и по отношение на юридическите лица, които притежават или контролират съответния клиент, когато техните дялови ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар.</p>		
	<p>5. По § 13 от ЗИД на ЗМИП и новите ал. 8 и 9 на чл. 67. Към задължените лица по чл. 67 са добавени и физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3 от ЗМИП. Тук следва да се посочи, че физическите лица за контакт са такива именно „за контакт“, за връзка, те нямат роля по прекратяване на дружества, не са ликвидатори и нямат роля по водене и запазване на архиви. Нямат тази роля при назначаването си и при даването на съгласие да са лица за контакт. Ролята на лицето за контакт е да разполага и да предоставя в определените по ЗМИП случаи подходяща, точна и актуална информация относно физическите лица, които са действителни собственици, включително с подробни данни относно притежаваните от тях права. Това ново задължение може да промени института на лицето за контакт, което да наложи даване на нови съгласия при новите условия по ЗМИП. То обаче логически не се свързва със статута на лицето за контакт и предметния обхват на извършваните от него действия и според нас не следва да му се възлага. Освен това, в Директива 2018/843 по-скоро няма такова задължение за паралелно пазене, изискването е за съхранение в единен регистър, а това е Търговският регистър. Там</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Разписаните в проекта на ЗИД на ЗМИП текстове отговарят на Препоръка 24, Критерий 24.8 на FATF. Това е и основанието за въвеждането на фигурата на лицата за контакт. В случая се отразява и бележката под линия към същата и тълкувателните бележки към Препоръка 24. Критерий 24.9 на FATF, заради който се въвежда задължението за пазене на тази информация, реферира към всички физически лица, посочени в Критерий 24.8, включително и лицата за контакт. В случая е следвана и Методологията на FATF и критики на комитета MONEYVAL в Доклада за България при анализа на съответствието по Критерий 24.9 на FATF.</p>

	<p>има нужната информация и регистърът има задължение да я пази в определен срок. Ако тази разпоредба остане, ще възникне въпросът за кого точно ще възникне задължението за пазене при едно прекратено юридическо лице.</p>		
	<p>8. По чл. 53, ал. 1 и 2, чл. 54, ал. 7 и чл. 59, ал. 2 от ЗМИП. Счита, че има необходимост да бъдат прецизирани горепосочените текстове от ЗМИП, свързани с идентификацията на действителен собственик, тъй като в практиката се констатира различно тълкуване на същите. Съгласно чл. 59, ал. 2 от ЗМИП, идентификацията на действителен собственик се извършва по реда на чл. 53, ал. 2, което изключва представяне на официален документ за самоличност и снемане на копие от него на действителен собственик (чл. 53, ал. 1 от ЗМИП). Съгласно чл. 54, ал. 7 от ЗМИП, по отношение на законните представители на клиент - юридическо лице или друго правно образувание, пълномощниците и другите физически лица, които подлежат на идентифициране във връзка с идентификацията на клиент - юридическо лице или друго правно образувание, се прилага чл. 53 от ЗМИП в цялост. От тук следва наличието на различни практики, тъй като има виждания, че действителният собственик попада в хипотезата на „другите физически лица, които подлежат на идентифициране във връзка с идентификацията на клиент - юридическо лице или друго правно</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>Направеното предложение не е свързано с конкретните текстове от проекта на ЗИД на ЗМИП. Предстои изготвяне на цялостен преглед на правилата за мерките срещу изпиране на пари и срещу финансиране на тероризма, когато предложението ще бъде обсъдено.</p>

	<p>образуване“. В тази връзка счита, че чл. 59, ал. 2 по-скоро следва да реферира към чл. 53, ал. 1, 2, 4-8. По този начин ще има по-голяма яснота, че лицата по чл. 4 от ЗМИП имат право да искат официален документ за самоличност на действителен собственик.</p>		
	<p>10. По чл. 54, ал. 7 от ЗМИП. Предлага в текста, след израза „чл. 53“ да се добави запетая и изразът: „ал. 1, 2 и 4-8.“ „(7) (Доп. - ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 28.05.2019 г.) По отношение на законните представители на клиент - юридическо лице или друго правно образуване, пълномощниците и другите физически лица, които подлежат на идентифициране във връзка с идентификацията на клиент - юридическо лице или друго правно образуване, се прилага чл. 53, ал. 1, 2 и 4-8. Когато е необходимо предприемане на мерки, произтичащи от националната оценка на риска, наднационалната оценка на риска и насоки, решения или документи, приети от институции на Европейския съюз в изпълнение на разпоредби на Директива 2015/849 могат да се прилагат и изисквания и изключения от това правило при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.</p> <p><u>Мотиви:</u> Счита, че не е необходимо да се събират данни за професионалната дейност на пълномощника, тъй като това няма отношение към деловите взаимоотношения и рисковия профил на клиента. Счита, че не е необходимо да се събират данни за целта и характера на</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Направеното предложение не е свързано с конкретните текстове от проекта на ЗИД на ЗМИП. Предстои изготвяне на цялостен преглед на правилата за мерките срещу изпиране на пари и срещу финансиране на тероризма, когато предложението ще бъде обсъдено.</p>

	<p>взаимоотношенията с пълномощника, тъй като такива вече са установени за клиента и пълномощникът не може да има други цели и характер на взаимоотношенията.</p>		
	<p>14. По чл. 4, т. 28 от ЗМИП. В духа на предприеманите промени в ЗМИП, които водят до презициране на режима на поднадзорните лица, и отчитайки ниското ниво на риска от изпиране на пари, предлага в Законопроекта да се включи текст, по силата на който юридическите лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) по чл. 4, т. 28 от ЗМИП, които изпълняват функции на браншови и/или професионални организации, да бъдат изведени от обхвата на задължените съгласно Закона лица. В тази връзка, в Допълнителните разпоредби (ДР) да се въведе легална дефиниция за ЮЛНЦ, които изпълняват функции на браншови и професионални организации. Това следва да бъдат тези юридически лица с нестопанска цел, определени за извърване на дейност в обществена или в частна полза, на които със закон са възложени определени функции, включително участие в управлението на гаранционни фондове, фондове за компенсиране на инвеститори или други фондове, учредени по силата на кодекси или закони, регулиращи дейността на лица по чл. 1, ал. 1 от Закона за кредитните институции и чл. 1, ал. 2 от Закона за Комисията за финансов надзор. По този начин, организации на банкови и небанкови финансови институции, които са задължени</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Направеното предложение не е свързано с конкретните текстове от проекта на ЗИД на ЗМИП. Предстои изготвяне на цялостен преглед на правилата за мерките срещу изпиране на пари и срещу финансиране на тероризма, когато предложението ще бъде обсъдено.</p>

	<p>лица по чл. 4 от ЗМИП, поради ниското ниво на риск от изпиране на пари в дейността им, ще бъдат освободени от несвойствени задължения, като се има предвид, че повечето от тях се финансират единствено чрез членски внос и не извършват или извършват много ограничен обем от стопански дейности, обикновено свързани с обучението и квалификацията на служители на членовете им и на кадри от финансовия сектор. Те са браншови организации на професионални участници на финансовите пазари и като такива се създават и действат изключително в защита на интересите на членовете си, изпълнявайки функции на техни съсловни организации. Доколкото с промените в Закона съсловните организации отпаднаха от кръга на задължените лица по чл. 4 от ЗМИП, счита, че и браншовите организации на финансовите институции от банковия и небанков сектор следва по същата логика да бъдат освободени от задълженията по ЗМИП.</p>		
	<p>11. По чл. 98, ал. 4 от ЗМИП. Същевременно, предлага ал. 4 на чл. 98 от ЗМИП да се редактира, като отпадне фиксирането на конкретен размер на годишния оборот (20 000 лв.), при който ЮЛНЦ трябва да изготвят оценки на риска. Предлага вместо това да се реферира към размера на годишния оборот, при достигане на който данъчно задължените лица са длъжни съгласно чл. 96, ал. 1 от Закона за данъка върху добавената стойност (ЗДДС) да се регистрират по ЗДДС. Към настоящия момент този размер е 100 000</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Направеното предложение не е свързано с конкретните текстове от проекта на ЗИД на ЗМИП. Предстои изготвяне на цялостен преглед на правилата за мерките срещу изпиране на пари и срещу финансиране на тероризма, когато предложението ще бъде обсъдено.</p>

	<p>лв. за периода от последните последователни 12 месеца преди съответния месец, в който се поражда задължение за регистрация.</p> <p>Мотиви: Законодателят всъщност е фиксирал размер на оборота, свидетелстващ за трайното ангажиране със стопанска дейност на съответните лица, при което извършването на стопанска дейност формира значим източник на приходи и предполага по-широк кръг от договорни отношения с по-голямо количество контрагенти, по-големи размери на престациите, при което е по-възможно да възникнат рискове от изпиране на пари.</p>		
<p>Български център за нестопанско право- (БЦНП)</p>	<p>В мотивите към Законопроекта е посочено, че с него се цели изпълнение на част от Препоръките от Доклада за България от Петия оценителен кръг на Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари към Съвета на Европа (MONEYVAL), както и подобряване на ефективността и постигане на пълно съответствие на българското превантивно законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, както с изискванията на Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на директиви 2009/138/ЕО и 2013/36/ЕС (Директива (ЕС) 2018/843), така и със стандартите на FATF.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Направените предложения не са свързани с конкретните текстове от проекта на ЗИД на ЗМИП. Предстои изготвяне на цялостен преглед на правилата за мерките срещу изпиране на пари и срещу финансиране на тероризма, когато предложението ще бъде обсъдено.</p>

	<p>В тази връзка следва да се има предвид, че в Доклада за България от Петия оценителен кръг на Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари към Съвета на Европа се посочват сериозни пропуски по отношение на подхода основан на оценка на риска по отношение мерките спрямо ЮЛНЦ и се отправя препоръка към България за следните приоритетни дейности:</p> <p><i>Извършване на задълбочена оценка на риска в сектора на ЮЛНЦ с цел формиране на обективен анализ на рисковете, породени от сектора, въз основа на основна всеобхватна оценка на всички характеристики и статистически данни, за да се идентифицират онези ЮЛНЦ, които са изложени на риск от терористични злоупотреби и да се прилага целенасочен надзор или мониторинг по отношение на тези, които са изложени на риск, без да се възпрепятства законната дейност на ЮЛНЦ.</i></p> <p>Взимайки предвид завършването на процеса по изготвянето на Оценка на риска от финансиране на тероризъм в сектора на юридическите лица с нестопанска цел и очакваното скорошно приемане на Оценката, изпълнението на препоръките на MONEYVAL и стандартите на FATF (Препоръка 8 и Непосредствен резултат 10), предлага при по-нататъшно разглеждане на Законопроекта в него да се предвиди:</p> <p>1. Изменение на чл. 4, т. 28 ЗМИП с цел</p>		
--	--	--	--

ограничаване на кръга задължени ЮЛНЦ до тези категории, за които е идентифициран риск от злоупотреба свързана с финансиране на тероризъм или изпиране на пари.

Излага следните аргументи:

В приетия през 2018 г. нов ЗМИП беше запазен кръгът категории задължени субекти, определен в действащия преди това Закон за мерките срещу изпирането на пари. Списъкът с категории задължени лица, посочени в чл. 2, параграф 1 на Директива (ЕС) 2015/849, не е изчерпателен и чл. 4 от Директивата изисква от държавите членки да гарантират, че са обхванати изцяло или частично професии и категории предприятия, различни от задължените субекти по чл. 2, параграф 1, които са ангажирани с дейности, за които е особено вероятно да бъдат използвани за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма. Разпоредбата на чл. 4 от Директивата следва да се прилага в съответствие с подхода, основан на оценка на риска, а към момента на приемане на новия ЗМИП от Народното събрание на Република България не беше завършена НОР, която да съответства на изискванията на чл. 7 от Директивата, и която да обоснове включените категории задължени субекти.

В последвалата Националната оценка на риска ЮЛНЦ се споменават два пъти, без да е изведена ясно уязвимостта на сектора към прането на пари и финансирането на

	<p>тероризма. Сред установените в резултат на оценката високорискови събития е посочено (стр. 3, т. 10): „Потенциалният риск (ограничен) за отклоняването на средства, предназначени за дейността на юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) или за религиозни дейности в България, за финансиране на тероризъм.“ — макар че констатацията е в частта „установени високорискови събития“ на практика се посочва „потенциален“, и то „ограничен“ риск, а не установен висок риск. Само установен висок риск, и то по отношение на ЮЛНЦ, които извършват конкретни типове дейности, относими към съответните заплахи, може да обоснове включване на тези именно ЮЛНЦ в обхвата на превантивното законодателство с определяне на мерки, подходящи да доведат до намаляване и елиминиране на тези установени рискове. С други думи, тази констатация в НОР за потенциален ограничен риск е недостатъчна да обоснове „уязвимостта“ на ЮЛНЦ и запазването им като категория задължени лица по ЗМИП на общо основание.</p> <p>Същевременно в международните стандарти в областта на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, разработени от FATF се посочват два са основните принципа, които трябва да бъдат спазвани:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Нормативните изисквания и мерките, прилагани от задължените лица, винаги да се основават на установения риск (risk-based approach)⁵; 		
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Нормативните изисквания и мерките, спрямо ЮЛНЦ, трябва да отговарят на Препоръка № 8 на FATF, а именно: <ul style="list-style-type: none"> а) да са фокусирани и пропорционални; б) да са насочени спрямо онези ЮЛНЦ, за които страната е установила, че са уязвими по отношение използването на дейността им за целите на финансирането на тероризма; в) да не водят до нарушаване или обезкуражаване на легитимната им дейност; д) винаги да се използва подхода, основан на установения риск^o. <p>В цитираната Тълкувателна нота към Препоръка № 8 се посочва ясно, че всякакви мерки спрямо ЮЛНЦ трябва да се отнасят към този подсектор ЮЛНЦ, за който е констатирана по-висока степен на риск от използване на дейността им за финансиране на тероризма. В раздел „Мерки“ се казва, че „тъй като не всички ЮЛНЦ носят висок риск (а някои носят нисък или никакъв риск), страните трябва да преценят коя подкатегория попада в дефиницията на FATF“. В нотата се казва също така, че „един подход е подходящ за всички“ (one-size-fits-all) по отношение на ЮЛНЦ не е съвместим с правилното прилагане на подхода, основан на риска.</p> <p>Ето защо, отпадането на ЮЛНЦ като категория задължени лица на общо основание по ЗМИП</p>		
--	--	--	--

	<p>ще е в синхрон с международните стандарти и препоръките от MONEYVAL в рамките на петия оценителен кръг, в който ще бъде анализирано националното ни законодателство и неговата ефективност в контекста на цитираните международни стандарти. Допълнителен аргумент за това е и процесът на провеждане на секторен анализ през 2022 г., в рамките на който не са установени като високорискови конкретни категории ЮЛНЦ и което от своя страна може да обоснове включването им в обхвата на законодателството в областта на борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма.</p> <p>Към момента на провеждане на настоящата обществената консултация процесът по приемане на Оценката на риска от финансиране на тероризъм в сектора на юридическите лица с нестопанска цел е във финален етап на изготвяне и приемане. Затова резултатите от нея трябва да се вземат предвид и в Законопроекта да се предвиди съответно изменение на чл. 4, т. 28 на ЗМИП преди внасянето му за разглеждане в Народно събрание.</p> <p>2. Обвързване на предвидения в чл. 98, ал. 4 ЗМИП годишен оборот на ЮЛНЦ при надхвърлянето, на който изготвянето на оценка на риска е задължително, с размера на годишния оборот, при който е задължителна регистрацията по ДДС съгласно чл. 96</p>		
--	--	--	--

ЗДС.

Аргументите ни за това са:

Оценката на риска представлява мярка, която за да бъде ефективно приложена от страна на ЮЛНЦ, е необходимо: наличието на персонал, който да е обучен, а при голяма част от ЮЛНЦ няма наети лица, а обединени около конкретна кауза хора на доброволни начала; технически ресурс, който да позволява събиране и съхраняване на информация, данни и документи и наблюдение на извършваните в рамките на деловите взаимоотношения сделки и операции, както и финансов ресурс, напр. за заплати на наетия персонал, обучения и пр. Същевременно съгласно Препоръка № 8 на FATF мерките следва да са фокусирани и пропорционални и да не водят до нарушаване или обезкуражаване на легитимната им дейност. Поради това твърде niskият праг за годишен оборот от 20 000 лв. формулиран в чл. 98, ал. 4 ЗМИП е в разрез с международните стандарти, т.к. води до допълнителна административна тежест, която застрашава легитимната дейност на организации с малък административен, човешки и финансов ресурс.

За да се преодолее това противоречие с Препоръка № 8 на FATF предвиденият в чл. 98, ал. 4 ЗМИП праг на годишен оборот следва да се обвърже с параметър заложен в друг нормативен акт, който се формулира на база икономически показатели, нарочен анализ и европейска законодателна рамка. Именно затова

	<p>предлага чл. 98, ал. 4 ЗМИП да се измени, както следва:</p> <p><i>„Лицата по ал. 3 с годишен оборот над размера на предвидения минимален облагаем оборот, при който възниква задължение за лицата да се регистрират по Закона за данък върху добавената стойност, изготвят оценка на риска чрез използване на критерии за оценка на риска, изготвени и публикувани от Държавна агенция ”Национална сигурност“.</i></p>		
	<p>По Законопроекта предлага § 16, т. 3 от Законопроекта да отпадне.</p> <p>Излага следните аргументи:</p> <p>Съгласно § 16, т. 3 от Законопроекта чл. 101, ал. 2, т. 14 във връзка със задължителното съдържание на вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма се изменя както следва:</p> <p><i>„14. политики и процедури за проверка на професионалната компетентност и надеждността при наемане и текуща оценка на останалите служители, както и правилата за обучението им, като за целите на проверката може да се изисква и свидетелство за съдимост или друг аналогичен документ за лицата, които не са български граждани;“</i></p> <p>Подобно изискване не би могло да се обоснове с принципа на пропорционалност или сериозна ефективност. ЮЛ по чл. 4 са изключително</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Разпоредбата на чл. 101, ал. 2, т. 14 е прецизирана.</p> <p>Налице е диференциран подход при въвеждането на посоченото задължение спрямо юридически лица с нестопанска цел, доколкото съгласно чл. 101, ал. 1, изр. второ от ЗМИП изискването за приемане на вътрешни правила важи за тях при наличие на определени условия.</p>

	<p>разнообразни категории лица, които могат да имат най-различни категории служители, а някои дори да нямат постоянни служители (каквото е най-честият случай при ЮЛНЦ). Проверката за „надеждност“ на служителите е неясно по своето съдържание до каква степен се отнася за конкретните професионални компетенции или други качества на служителите. В допълнение чрез така формулираната разпоредба се делегира правомощие частни субекти чрез ненормативен акт — вътрешни правила, да изискват свидетелство за съдимост, което е в противоречие със законодателството за защита на личните данни (виж Становище № ПНДМ-10-5 от 20.02.2020 г. на КЗЛД).</p>		
--	--	--	--